

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**

ÇOCUK GELİŞİMİ VE EĞİTİMİ

OKUL ÖNCESİ EĞİTİM PROGRAMI

Ankara, 2016

- Bu modül, mesleki ve teknik eğitim okul / kurumlarında uygulanan Çerçeve Öğretim Programlarında yer alan yeterlikleri kazandırmaya yönelik olarak öğrencilere rehberlik etmek amacıyla hazırlanmış bireysel öğrenme materyalidir.
- Millî Eğitim Bakanlığınca ücretsiz olarak verilmiştir.
- **PARA İLE SATILMAZ.**

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	iii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	3
1. OKULÖNCESİ EĞİTİM PROGRAMI	3
1.1. Program ve Önemi	3
1.1.1. Okul Öncesi Eğitim Programı	4
1.1.2. Programın Temel Özellikleri	4
1.2. Okul Öncesi Eğitimin Amaçları	8
1.3. Okul Öncesi Eğitiminin Temel İlkeleri	8
1.4. Programda Çocuğun Gelişimsel Özellikleri	9
1.4.1. 36-72 Aylık Çocukların Bilişsel Gelişim Özellikleri	9
1.4.2. 36-72 Aylık Çocukların Dil Gelişimi Özellikleri	11
1.4.3. 36-72 Aylık Çocukların Motor Gelişim Özellikleri	13
1.4.4. 36-72 Aylık Çocukların Öz Bakım Becerileri	14
1.4.5. 36-72 Aylık Çocukların Sosyal ve Duygusal Gelişim Özellikleri	15
1.5. Kazanım ve Göstergeler	16
1.6. Etkinlik Türleri	17
1.6.1. Matematik Etkinliği	18
1.6.2. Drama Etkinlikleri	19
1.6.3. Okuma Yazmaya Hazırlık Etkinliği	20
1.6.4. Sanat Etkinliği	21
1.6.5. Türkçe Etkinliği	22
1.6.6. Oyun Etkinliği	23
1.6.7. Müzik Etkinliği	24
1.6.8. Fen Etkinliği	26
1.6.9. Hareket Etkinliği	26
1.6.10. Alan Gezisi	28
1.7. Aylık Eğitim Planı	28
1.8. Eğitim Akış Planı	30
1.9. Etkinlik Planı	34
1.9.1. Etkinlik Planının Değerlendirilmesinin Önemi	37
UYGULAMA FAALİYETİ	38
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	39
ÖĞRENME FAALİYETİ-2	42
2. ÖĞRENME MERKEZLERİ	42
2.1. Öğrenme Merkezlerinin Önemi ve Özellikleri	42
2.2. Öğrenme Merkezlerinin Özellikleri	44
2.2.1. Blok Merkezi	44
2.2.2. Kitap Merkezi	44
2.2.3. Müzik Merkezi	45
2.2.4. Sanat Merkezi	45
2.2.5. Fen Merkezi	46
2.2.6. Dramatik Oyun Merkezi	47
2.2.7. Manipülatif Oyun Merkezi	48
2.2.8. Kum ve Su Merkezi	48
2.2.9. Bilgisayar Merkezi	49

2.3. Öğrenme Merkezlerinin Düzenlenmesinde Dikkat Edilecek Noktalar	49
2.4. Öğrenme Merkezlerinde Yer Alan Materyaller	51
2.4.1. Blok Merkezi Materyalleri	51
2.4.2. Kitap Merkezi Materyalleri	51
2.4.3. Müzik Merkezi Materyalleri	51
2.4.4. Sanat Merkezi Materyalleri	52
2.4.5. Fen Merkezi Materyalleri	53
2.4.6. Dramatik Oyun Merkezi Materyalleri	53
2.4.7. Manipülatif Oyun Merkezi Materyalleri.....	54
2.4.8. Kum ve Su Merkezi Materyalleri	54
2.4.9. Bilgisayar Merkezi Materyalleri	55
2.5. Öğrenme Merkezlerinin Çeşitlendirilmesinin Önemi	55
2.6. Öğrenme Merkezlerinin Çocuğun Gelişimi Açısından Önemi	56
2.6.1. Blok Merkezinin Çocuğun Gelişimi Açısında Önemi	56
2.6.2. Kitap Merkezinin Çocuğun Gelişimi Açısında Önemi.....	56
2.6.3. Müzik Merkezinin Çocuğun Gelişimi Açısında Önemi	56
2.6.4. Sanat Merkezinin Çocuğun Gelişimi Açısında Önemi.....	56
2.6.5. Fen Merkezinin Çocuğun Gelişimi Açısında Önemi.....	57
2.6.6. Dramatik Oyun Merkezinin Çocuğun Gelişimi Açısında Önemi.....	57
2.6.7. Kum ve Su Merkezi Merkezinin Çocuğun Gelişimi Açısında Önemi:	57
2.6.8. Bilgisayar Merkezi Merkezinin Çocuğun Gelişimi Açısında Önemi	57
UYGULAMA FAALİYETİ	58
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	59
MODÜL DEĞERLENDİRME	60
CEVAP ANAHTARLARI	64
KAYNAKÇA	66
Ek 1	69
Ek 2	70
Ek 3	71
Ek 4	72
Ek 5	73
Ek 6	77
Ek 7	81
Ek 8	82
Ek 9	84
Ek 10	86

AÇIKLAMALAR

ALAN	Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Alanı
DAL	Erken Çocukluk Eğitimi Dalı
MODÜLÜN ADI	Okul Öncesi Eğitim Programı
MODÜLÜN SÜRESİ	40/28
MODÜLÜN AMACI	Bireye / öğrenciye plan, program, okulöncesi eğitim programı ve öğrenme merkezleri ile ilgili bilgi ve becerileri kazandırmaktır.
MODÜLÜN ÖĞRENME KAZANIMLARI	<ol style="list-style-type: none">1. Aylık plan, eğitim akışı ve etkinlik planı hazırlamada kullanılan kriterleri açıklayabileceksiniz.2. Çocuğun ihtiyacına, yaş ve gelişim seviyesine uygun olarak öğrenme merkezlerine materyal hazırlayabileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	<p>Ortam: Sınıf, erken çocukluk eğitim kurumları, özel eğitim kurumları, rehberlik araştırma merkezleri, özel ve kamu kurum ve kuruluşları, atölye</p> <p>Donanım: Kaynak kitaplar, bilgisayar, projeksiyon, fotoğraflar, afişler, broşür, dergiler, uyarıcı pano, tepegöz, asetat, CD, VCD, bilgisayar donanımları, DVD, televizyon</p>
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Modül içinde yer alan her öğrenme faaliyetinden sonra verilen ölçme araçları ile kendinizi değerlendireceksiniz.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Hayatta çok önemli kabul edilen ve eğitim açısından en duyarlı olunan dönem okulöncesi eğitim yıllarını kapsar. Bu sebeptir ki okulöncesi eğitimin programlanması ve bir program dahilinde verdiğimiz etkinliklerin içeriğinin uygunluğunun kontrolünde alan öğretmenlerine büyük sorumluluklar düşmektedir.

Okul öncesi eğitim programı; çocukta sadece bazı davranışları değil aynı zamanda değişik sosyal yapıdaki çocukların gelişim özelliklerini ve içinde buldukları eğitim sisteminin temel ilke ve prensiplerini de göz önüne almak zorundadır. Okul öncesi dönemde çocuğun hızlı gelişmesi ve ilgi süresinin kısa olması nedeniyle araç gereçlerin önceden hazırlanmasına ve önceden plan yapılmasına ihtiyaç vardır.

Günümüzde okul öncesi eğitimin önemi artık hemen hemen herkes tarafından kabul edilmektedir. Bu dönem, araştırmacılar tarafından çocuğun yüksek öğrenme potansiyeline sahip olduğu bir dönem olarak görülmektedir. Uygun fiziksel ve sosyal çevre koşullarında ve sağlıklı etkileşim ortamında yetişen çocuklar daha hızlı ve daha başarılı bir gelişim gösterir. Bu nedenle evde ve kurumda verilecek okul öncesi eğitim ile bu eğitimin türü ve kalitesi önem taşımaktadır.

Elinizde tuttuğunuz bu modül sizin okul öncesi eğitime bakış açınızı programın sistematik yapısıyla birlikte değiştirecek ve geliştirecektir. Bu bakış açısıyla birlikte çocukların gelişim özelliklerine uygun etkinlikler ve günlük akış hazırlayabilecek; çalışmalarınızı uygun şekilde planlayıp değerlendirebileceksiniz. Aynı zamanda öğrenme merkezlerine uygun etkinlik ve materyal hazırlama konusunda da yeterli beceriye ulaşabileceksiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

ÖĞRENME KAZANIMI

Aylık plan, eğitim akışı ve etkinlik planı hazırlamada kullanılan kriterleri açıklayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Çevrenizdeki okulöncesi eğitim kurumlarını ziyaret ederek kullandıkları eğitim akış planı hakkında bilgi edininiz.
- Topladığınız bilgileri raporlaştırarak hazırladığınız raporu sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.
- 36-72 aylık çocukların gelişim özelliklerini araştırarak bir sunu hazırlayınız. Hazırladığınız sunuyu arkadaşlarınızla paylaşınız.

1. OKULÖNCESİ EĞİTİM PROGRAMI

Çocukların çevresiyle etkileşimde bulunduğu yerlerden biri de okul öncesi eğitim kurumlarıdır. Çocukların ilgi, gereksinim ve yeteneklerine uygun zengin uyarıcı çevre olanakları sağlayan ve gelişimlerini toplumun kültürel değerleri doğrultusunda yönlendiren bu kurumlar sadece çocuğun evde öğrendiği bilgi ve deneyimleri pekiştirmekle kalmaz; aynı zamanda birçok beceri ve kavramları da çocuğun yaparak yaşayarak öğrenmesine yardımcı olur (Sevinç ve Bayhan,2006). Bu nedenle okul öncesi eğitimde uygulanacak programın çok iyi bir şekilde planlanması gerekmektedir.

Plan; bir düşüncüyü, bir işi ve tasarımı sonuçlandırmak için önceden belirtilen hususların çizgi, resim veya yazı ile gösterilmesidir.

1.1. Program ve Önemi

Program, yapılması öngörülen eylemleri ve alt basamaklarını, kimlerin nasıl yapacağını belirten ayrıntılı akış planıdır.

Okul öncesinde program, çocukların gelişimlerini desteklemesinin yanı sıra tüm gelişim alanlarında görülebilecek yetersizlikleri önlemeyi amaçlamalıdır.

Çocuklar özellikle yaşamın ilk altı yılında çok hızlı büyürler ve dil, bilişsel, sosyal-duygusal ve motor gelişim alanlarında şaşırtıcı bir hızla yetkinleşirler.

Böylece çocuğun kendi potansiyelini gerçekleştirmesinin ve toplumun üretken bir bireyi olabilmesinin yolu açılmış olur. Zeka, okul öncesi dönem boyunca hızlı geliştiği için bu dönem, zekanın çevresel etkilere en açık olduğu dönemdir. Çocuğun ne kadar keşfedebileceği, neler öğrenebileceği ve hangi hızla öğrenebileceği çocuğun çevresinin ne kadar destekleyici olduğuyla ve çocuğa ne gibi olanaklar sunulduğuyla yakından ilişkilidir. Çevre, uyarılar bakımından ne kadar zengin olursa çocuk o kadar hızlı gelişir ve öğrenir.

Çocuğun sağlıklı bir şekilde büyüebilmesi, gelişebilmesi ve öğrenmeye karşı olumlu tutumlar geliştirebilmesi için nitelikli bilişsel uyarıcıların, zengin dil etkileşimlerinin, olumlu sosyal-duygusal deneyimlerin çocuğa sunulduğu ve çocuğun bağımsızlığının desteklendiği bir çevrenin yaratılmasına ihtiyaç vardır. Bu ise ancak sağlıklı bir aile ortamı ve nitelikli bir okul öncesi eğitimi programlarıyla mümkündür.

1.1.1. Okul Öncesi Eğitim Programı

Okul öncesi eğitim; doğumdan zorunlu eğitim yaşına kadar olan sürede, çocukların gelişim özellikleri, bireysel farklılıkları ve yetenekleri göz önüne alınarak fiziksel, duygusal, dil, sosyal ve zihinsel yönden gelişimlerinin zengin çevre uyarıcılarıyla desteklendiği, yaratıcı yönlerinin ortaya çıkarıldığı, ebeveyn ve eğitimcilerin etkin olduğu sistemli eğitim sürecidir.

Eğitim programı; çocuğun yaşına ve gelişim özelliklerine göre göstermesi gereken bedensel, bilişsel, duygusal ve toplumsal davranışları kazanması için tüm eğitsel yaşantıların planıdır. Bu program, okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden 36-72 aylık çocukların motor, sosyal-duygusal, dil ve bilişsel gelişimlerinin desteklenmesini, öz bakım becerilerinin kazandırılmasını ve ilköğretime hazır bulunuşluklarının sağlanmasını amaçlamaktadır.

Program sadece etkinliklerin ve kazanımların planlanması anlamına gelmez. Aynı zamanda günlük eğitim akışını, materyallerin kullanımını, etkinlikler arasındaki geçişi ve tüm etkinliklerin düzenini ve sırasını da kapsar.

1.1.2. Programın Temel Özellikleri

36-72 aylık çocuklara yönelik olan bu program “gelişimsel” bir programdır. Çocuğun tüm gelişim alanlarının geliştirilmesini esas almaktadır. Program anlayışı olarak bütüncül; programlama yaklaşımı olarak da sarmal bir programdır.

Bu genel özelliklerin yanında programın temel özellikleri şu şekilde sıralanabilir:

- Esnektir.
- Sarmaldır.
- Eklektiktir.
- Dengelidir.
- Çocuk merkezlidir.

- Oyun temellidir.
- Keşfederek öğrenme önceliklidir.
- Yaratıcılığın gelişmesi ön plandadır.
- Günlük yaşam deneyimlerinin ve yakın çevre olanaklarının eğitim amaçlı kullanılması teşvik edilmektedir.
- Temalar /konular amaç değil araçtır.
- Öğrenme merkezleri önemlidir.
- Kültürel ve evrensel değerleri dikkate alır.
- Aile eğitimi ve katılımı önemlidir.
- Değerlendirme süreci çok yönlüdür.
- Özel gereksinimli çocuklar için uyarlamalara yer vermektedir.
- Rehberlik hizmetlerine önem vermektedir.

- **Esnektir:** Program; çocuğun, fiziksel çevrenin ve ailenin değişen özelliklerine göre uyarlanmaya ve bireyselleştirilmeye uygundur. Öğretmenin, ortaya çıkabilecek günlük ve anlık değişimlere göre eğitim sürecinde gerekli düzenlemeler yapabilmesine fırsat vermektedir. Bu programı kullanan öğretmen eğitim planlarını kendisi hazırlar, uygular ve değerlendirir. Öğretmen, programda yer alan kazanım ve göstergeler ile kavramları farklı biçimlerde bir araya getirebilir; etkinliklerini bütünleştirilmiş veya ayrı ayrı hazırlayabilir; değişik konulardan, etkinlik, ortam ve materyallerden yararlanarak öğrenme süreçlerini zenginleştirebilir.
- **Sarmaldır:** Sarmal bir program kazanım ve göstergelerin süreç boyunca, ihtiyaç duyulduğu durumlarda farklı etkinlikler aracılığıyla tekrar tekrar ele alınmasını gerektirir. Böyle yapıldığında kazanımların gerçekleşmesi, pekiştirilmesi ve kalıcılığının sağlanması mümkün olur. Okul öncesi dönemdeki çocukların hızlı gelişim ve değişim içinde olmaları ve öğrenmenin birikimli bir süreç gerektirmesi nedeniyle programda bu yaklaşım temel alınmıştır.
- **Eklektiktir:** Çeşitli ülkelerdeki okul öncesi eğitim programları incelendiğinde, programların farklı yaklaşım ve modelleri temel alarak oluşturulduğu görülmüştür. Bu programda 21. yüzyılın gereksinim duyduğu bireyi yetiştirmek, ulusal özellik ve gereksinimleri karşılamak amacıyla farklı öğrenme kuram ve modellerindeki çocuk merkezli uygulamalardan yararlanılarak bir senteze ulaşılmıştır.
- **Dengelidir:** Program çocukların gelişimini çok yönlü desteklemeyi hedeflediği için bütün gelişim alanlarıyla ilgili kazanım ve göstergelerin eğitim planlarında dengeli bir şekilde ele alınması gerekmektedir. Benzer şekilde; pasif ve hareketli etkinlikler, etkinlik çeşitleri (Türkçe, matematik, oyun vb.), çalışma şekilleri (büyük grup, küçük grup, bireysel), etkinliğin uygulandığı yer (iç ve dış mekânlar) ve etkinliklere ayrılan sürenin dengeli bir şekilde ayarlanması önemlidir.

- **Çocuk merkezlidir:** Öğretmenlerin, öğrenme sürecinde çocukların plan yapmalarına, uygulamalarına, düzenlemelerine, sorgulamalarına, araştırmalarına, tartışmalarına ve üretmelerine mümkün olduğu kadar çok olanak tanımaları gerekmektedir. Çocuğun okula, öğrenmeye ve araştırmaya dair olumlu tutumlar kazanabilmesi için; olumlu benlik algısı geliştirmesi, kendini değerli hissetmesi, akran ve öğretmenleriyle karşılıklı etkileşime girebilmesi önemlidir. Bunun yanı sıra çocuğun etkinliklere aktif katılımı, eğitim ortamlarında yapacağı etkinlikleri ve oynayacağı materyalleri seçmesi için özgürlük tanınması gerekir.
- **Oyun temellidir:** Çocuk oyun aracılığıyla öğrenir. Kendini ve içinde yaşadığı dünyayı oyunla tanır ve kendini en iyi oyun sırasında ifade eder, kritik düşünme becerilerini oyun içinde kazanır. Çocuğun dili oyundur; diğer bir deyişle oyun, çocuğun işidir. Programda kazanım ve göstergeler ele alınırken oyunun bir yöntem ve/veya etkinlik olarak kullanılması özellikle önerilmektedir. Oyun aracılığıyla öğrenme, bu programın ve okul öncesi eğitimin ayrılmaz parçası olarak görülmektedir.
- **Keşfederek öğrenme önceliklidir:** Keşfederek öğrenmede çocuğun öğrenme sürecine etkin katılımı, öğrendiklerini farklı durumlara transfer etmesi ve yeni durumlarda kullanması önemlidir. Program, çocuğun çevresinde olanları fark etmesini, merak ettiği konulara ilişkin sorular sormasını; araştırmasını, keşfetmesini ve oynayarak öğrenmesini teşvik eder. Böylece ezbere dayalı öğrenme yerine anlamlı öğrenme gerçekleşmiş olur.
- **Yaratıcılığın geliştirilmesi ön plandadır:** Çocukların öğrenme gereksinimleri ve öğrenme stillerine uygun ortamlarda kendilerini farklı yollarla ve özgün bir biçimde ifade etmeleri için gerekli olan fırsatlar yaratılmalıdır. Bu amaçla öğrenme sürecinde farklı materyaller, farklı yöntem ve tekniklerle çocukların bireysel farklılıkları desteklenmelidir. Programda yaratıcılık, ayrı bir alan olarak ele alınmamış, kazanım ve göstergelerde vurgulanmıştır. Bu programın amacına uygun bir şekilde uygulanabilmesi için öğretmenlerin de yaratıcı olması gerekmektedir.
- **Günlük yaşam deneyimlerinin ve yakın çevre olanaklarının eğitim amaçlı kullanılmasını teşvik eder:** Programda günlük yaşam deneyimlerinden yararlanılması eğitim sürecini hem zenginleştirir hem de kolaylaştırır. Yakın çevre olanaklarının işe koşulması, araç gereç ve materyallerin sağlanmasında çeşitlilik ve ekonomik açıdan yarar sağlar. Bu nedenle öğretmenin yakın çevreyi ve çocuğun yaşam deneyimlerini iyi tanınması ve izlemesi önem taşımaktadır. Programın bu özelliği nedeniyle hazır planların her çevre ve çocuk için kullanılması programın temel felsefesine aykırıdır.
- **Temalar/konular amaç değil araçtır:** Okul öncesi eğitimde, kazanım ve göstergelerin kazandırılmasında konu veya tema merkezli eğitim söz konusu değildir ancak eğitim süreci planlanırken çeşitli konulardan yararlanılabilir. Burada asıl amaç, ele alınan konunun öğretimi değil o konu yardımı ile kazanım ve göstergelerin gerçekleştirilmesidir.

Kazanımlar, göstergeler ve kavramlar farklı etkinliklerde yeniden ele alınabilir.

- **Öğrenme merkezleri önemlidir:** Öğrenme merkezleri çocukların bireysel gereksinimlerini karşılamak amacıyla farklı ayırma materyalleri ile bölünmüş, küçük gruplar hâlinde etkileşimde bulunacakları ve dikkatlerini yoğunlaştırarak oynayabilecekleri öğrenme alanlarıdır. Çocuklar özgürce deneyimlerde bulunup rahat hareket edebildikleri ortamlarda daha iyi gelişir, becerilerini sergileyebilir. Merkezler, iç mekânlarda olduğu kadar dış mekânlarda da düzenlenmelidir.
- **Kültürel ve evrensel değerleri dikkate alır:** Çocukların yaşadıkları toplumun değerlerini tanımaları, kültürel ve evrensel değerleri benimsemeleri onların sorumluluk bilincine sahip bireyler olarak yetişmeleri açısından önemlidir. Program bu yönüyle, farklılıklara saygı duyulmasını ve farklı özellikleri olan bireylerle uyum içinde bir arada yaşamaya dair deneyimler kazanılmasını teşvik etmektedir. Programda değerler eğitimi ayrı bir alan olarak ele alınmamış, ancak kazanım ve göstergelerde bütüncül bir şekilde vurgulanmıştır.
- **Aile eğitimi ve katılımı önemlidir:** Aile eğitimi ve katılımı, okul ve ev arasındaki devamlılığı destekleyerek kazanılan bilgi, beceri ve tutumların kalıcılığını sağlar. Bu nedenle “Millî Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitimi Programı ile Bütünleştirilmiş Aile Destek Eğitim Rehberi (OBADER)” hazırlanmıştır. Öğretmenlerin programla birlikte bu rehberi de etkin bir şekilde kullanmaları gerekmektedir.
- **Değerlendirme süreci çok yönlüdür:** Okul öncesi eğitimde sonuç değil, süreç önemli olduğundan; programda sürecin çok yönlü olarak değerlendirilmesi öne çıkmaktadır. Değerlendirmede çocuğun, programın ve öğretmenin kendini değerlendirme süreci iç içe olduğundan birinden elde edilen bulgular diğerlerinin değerlendirilmesinde de kullanılır. Öğretmenlerin yapılan değerlendirmeleri, sonraki uygulamalarda dikkate almaları gereklidir.
- **Özel gereksinimli çocuklar için uyarlamalara yer vermektedir:** Okul öncesi eğitim, özel gereksinimli çocukların gereksinimlerini de dikkate alarak bütün çocuklara öğrenme ve ilkokula hazırlık konusunda eşit fırsat sunmayı hedefler. Sınıfta raporu olan özel gereksinimli çocuk olduğunda öğretmenlerin hazırladıkları etkinliklerde özel gereksinimli çocuk için uyarlamalar yapmaları beklenmektedir. Öğretmenlerin etkinliklerdeki uyarlamaların yanı sıra Bireyselleştirilmiş Eğitim Programını (BEP) da uygulamaları gerekmektedir. Yapılan bu uyarlamalar, özel gereksinimli çocukların bütün eğitim sürecine kaynaştırılmasını amaçlamaktadır. Öğretmenlerden sınıftaki özel gereksinimli çocuk için uyarlama yaparken etkinliğin yönteminde, kullanılan materyallerde ve öğrenme sürecinde dikkat edilmesi gereken noktalar ile ilgili açıklama yapması beklenmektedir.

- **Rehberlik hizmetlerine önem vermektedir:** Öğretmenlerin rehber öğretmenlerle iş birliği içinde çalışması, çocukların gelişimlerinin desteklenmesinde ve ekip çalışmasının sağlıklı bir şekilde yürütülmesinde önemlidir. Bu iş birliğinin ailelerin eğitimlerine de önemli katkı sağlaması beklenmektedir.

1.2. Okul Öncesi Eğitimin Amaçları

Okul öncesi eğitiminin amaç ve görevleri Millî Eğitimin Genel Amaçlarına ve Temel İlkelerine uygun olarak;

- Çocukların beden, zihin ve duygu gelişimini ve iyi alışkanlıklar kazanmasını sağlamak,
- Onları ilkokula hazırlamak,
- Şartları elverişsiz çevrelerden ve ailelerden gelen çocuklar için ortak bir yetiştirme ortamı yaratmak,
- Çocukların Türkçeyi doğru ve güzel konuşmalarını sağlamaktır.

1.3. Okul Öncesi Eğitiminin Temel İlkeleri

Okul öncesi dönem yaşamın temelidir. Bu dönemde öğrenme hızı çok yüksektir. Her yaş grubunun genel gelişim özellikleri, o yaş grubundaki tüm çocuklar için ortaktır; ancak her çocuğun kendine özgü olduğu da unutulmamalıdır. Okul öncesi eğitimi bazı temel ilkelere dayanmaktadır.

Bu ilkeler şunlardır:

- Okul öncesi eğitimi çocuğun gereksinimlerine ve bireysel farklılıklarına uygun olmalıdır.
- Okul öncesi eğitimi çocuğun motor, sosyal ve duygusal, dil ve bilişsel gelişimini desteklemeli, özbakım becerilerini kazandırmalı ve onu ilkokula hazırlamalıdır.
- Okul öncesi eğitim kurumlarında çocukların gereksinimlerini karşılamak amacıyla demokratik eğitim anlayışına uygun öğrenme ortamları hazırlanmalıdır.
- Etkinlikler düzenlenirken çocukların ilgi ve gereksinimlerinin yanı sıra çevrenin ve okulun olanakları da göz önünde bulundurulmalıdır.
- Eğitim sürecinde çocuğun bildiklerinden başlanmalı ve deneyerek öğrenmesine olanak tanınmalıdır.
- Çocukların Türkçeyi doğru ve güzel konuşmalarına gereken önem verilmelidir.
- Okul öncesi dönemde verilen eğitim ile çocukların sevgi, saygı, iş birliği, sorumluluk, hoşgörü, yardımlaşma, dayanışma ve paylaşma gibi duygu ve davranışları geliştirilmelidir.
- Eğitim, çocuğun kendine saygı ve güven duymasını sağlamalı; ona öz denetim kazandırmalıdır.

- Oyun bu yaş grubundaki çocuklar için en uygun öğrenme yöntemidir. Bütün etkinlikler oyun temelli düzenlenmelidir.
- Çocuklarla iletişimde, onların kişiliğini zedeleyici şekilde davranılmamalı, baskı ve kısıtlamalara yer verilmemelidir.
- Çocukların bağımsız davranışlar geliştirmesi desteklenmeli, yardıma gereksinim duyduklarında yetişkin desteği, rehberliği ve yetişkinin güven verici yakınlığı sağlanmalıdır.
- Çocukların kendilerinin ve başkalarının duygularını fark etmesi desteklenmelidir.
- Çocukların hayal güçleri, yaratıcı ve eleştirel düşünme becerileri, iletişim kurma ve duygularını anlatabilme davranışları geliştirilmelidir.
- Programlar hazırlanırken aile ve içinde bulunulan çevrenin özellikleri dikkate alınmalıdır.
- Eğitim sürecine çocuğun ve ailenin etkin katılımı sağlanmalıdır.
- Okul öncesi eğitimin süreçleriyle rehberlik hizmetleri bütünleştirilmelidir.
- Çocuğun gelişimi ve okul öncesi eğitimi programı düzenli olarak değerlendirilmelidir.
- Değerlendirme sonuçları çocukların, öğretmenin ve programın geliştirilmesi amacıyla etkin olarak kullanılmalıdır.

1.4. Programda Çocuğun Gelişimsel Özellikleri

Okul öncesi eğitim programı, gelişimsel bir programdır. Gelişimsel program bütüncül bir yaklaşımla, çocuğun motor, bilişsel, dil, sosyal ve duygusal gelişim alanları ile öz bakım becerilerini birlikte ele alır.

Programın temelini çocukların gelişimsel özellikleri oluşturur. Öğrenme süreçleri planlanırken çocukların gelişimsel düzeyleri belirlendikten sonra ilgi ve gereksinimleri ile içinde yaşadıkları çevresel koşullar, bireysel farklılıklar dikkate alınır.

Kazanım ve göstergelerle farklı eğitim süreçleri oluşturularak çocukları desteklemek ve onları buldukları gelişim düzeyinden ulaşabilecekleri en üst seviyeye taşımak bu programın hedefidir.

1.4.1. 36-72 Aylık Çocukların Bilişsel Gelişim Özellikleri

- **36-48 Aylık Çocukların Bilişsel Gelişimi**
 - Zıt kavramları ayırt eder.
 - 1'den 10'a kadar sayar.
 - Bire bir eşleştirme yapar.
 - 8 küple kule yapar.
 - Üç küple köprü yapar.
 - 1'den 10'a kadar olan nesnelere içinde istenilen sayıdaki nesneyi gösterir.
 - 4 parçalı yapbozu tamamlar.
 - Renkleri tanıyıp eşleştirir.

- Resmini gördüğü nesneyi tanımlar.
- Kendisine söylenen beden kısımlarını gösterir.
- Cinsiyetini söyler.
- Modele bakarak iki nesneden oluşan örüntüyü devam ettirir.

➤ **48 - 60 Aylık Çocukların Bilişsel Gelişimi**

- İnsan resmini 6 ögeyi içerecek şekilde çizer.
- 4 -10 parçalı yapbozu tamamlar.
- Nesnelere ile rakamlar arasında ilişki kurar.
- Nesnelere ortak özelliklerine göre sınıflandırır.
- 1'den 20'ye kadar birer ritmik sayar.
- Aynı sayıdaki nesne gruplarını eşleştirir.
- Verilen iki yarımı birleştirerek bütün oluşturur.
- Mekânda konum ile ilgili yönergeleri uygular.
- Bir olayı oluş sırasına göre sıralar.
- 10 küple kule yapar.
- Birkaç nesnenin hangi malzemeden yapıldığını söyler.
- Farklı dokulardaki nesnelere ayırt eder.
- Renkleri isimlendirir.
- Kısa bir süre önce gördüğü nesne / kişi / resimle ilgili sorulara cevap verir.
- Resimlerdeki eksik parçaları modele bakarak tamamlar.
- Gösterilen resimlerden öykü oluşturur.
- Neden-sonuç ilişkisi içeren sorulara cevap verir.
- Nesnelere çeşitli özelliklerine göre karşılaştırır.
- İki nesneden oluşan örüntüler kurar.
- Seslerdeki farklılıkları (yüksek ses, kalın / ince ses gibi) ayırt eder.

➤ **60-72 Aylık Çocukların Bilişsel Gelişimi**

- Eksik insan resmini kol ve bacak çizerek tamamlar.
- 10-25 parçalı yapbozu tamamlar.
- Geometrik şekilleri birleştirerek yeni şekiller oluşturur.
- 6-10 nesneyi herhangi bir özelliğine göre gruplandırır.
- 1'den 10'a kadar olan nesne grupları ile rakamlar arasında ilişki kurar.
- 1'den 10'a kadar olan nesnelere kullanarak toplama yapar.
- 1'den 10'a kadar olan nesnelere kullanarak çıkartma yapar.
- Yarım ve bütün olan nesnelere gösterir.
- 1'den 20'ye kadar olan rakamları sıralar.
- Eşleştirme, ilişki kurma, gruplandırma ve sıralamayı nasıl yaptığını açıklar.
- Neden sonuç ilişkilerini kurar.

- Kısa bir süre gösterilen bir resimdeki ayrıntıları hatırlar.
- Bir olaydan sonra ne olabileceğini tahmin eder.
- Nesnelere arasındaki benzerlik ve farklılıkları söyler.
- Bir dizi içerisindeki nesnelere birbirlerine göre konumlarını söyler.
- Miktar bildiren kıyaslama ifadeleri kullanır.
- Haftanın günlerini sırasıyla söyler.
- 20'ye kadar ritmik sayar.
- Günün farklı zaman dilimlerinin isimlerini söyler.
- Yaptığı işe dikkatini verir.
- Problem durumunun çözümüne yönelik akıl yürütür.
- Somut nesnelere kullanarak grafik oluşturur.
- Nesne grafiğini okur.
- Üç öğeden oluşan örüntüler oluşturur.

1.5.2. 36-72 Aylık Çocukların Dil Gelişimi Özellikleri

➤ 36-48 Aylık Çocukların Dil Gelişimi

- Sesin geldiği yönü söyler.
- 3-4 sözcüklü cümleler kurar.
- “Neden, nasıl, kim?” gibi sorular sorar.
- Geçmiş zaman ifadelerini kullanır.
- Konuşmalarında isim ve fiilleri kullanır.
- Konuşmalarında kişi zamirlerini kullanır.
- Konuşmalarında sıfatları kullanır.
- Konuşmalarında çoğul eklerini kullanır.
- Sohbeta katılır.
- Duyularını sözel olarak ifade eder.
- Nesnelere işlevlerini anlar.
- İfadelerinin çoğu anlaşılır.
- Konuşmasında bazı ses hataları yapar.
- 2 veya 3 ardışık yönergeyi yerine getirir.
- Kendi kendine şarkı ve tekerleme söyler.
- 16)Yaptığı günlük işlerle ilgili olarak sorulara cevap verir.
- İki olayı oluş sırasına göre anlatır.

➤ 48 - 60 Aylık Çocukların Dil Gelişimi

- Sesin özelliğini söyler.
- Sesin kaynağının ne olduğunu söyler.
- Bileşik cümleler kurar.
- 4-5 sözcüklü cümle kurar.
- Konuşmalarında bağlaçları kullanır.

- Konuşmalarında olumsuz sözcük yapıları kullanır.
- Konuşmalarında edat kullanır.
- Zıt anlamlı sözcükleri kullanır.
- Sözcüklerin anlamlarını sorar.
- 10)Nesnelerin işlevlerini sorar.
- 11)Nesnelerin işlevleriyle ilgili soruları yanıtlar.
- 12) “Neden, nasıl, kim?” gibi sorulara yanıt verir.
- 13) Üç veya dört ardışık yönergeyi yerine getirir.
- 14)Görüş alanı dışındaki nesnelerle ilgili yönergeleri yerine getirir.
- 15)Kısa, basit öykülerle ilgili soruları yanıtlar.
- 16)Az sayıda ses hatasıyla konuşur.
- 17)Deneyimleriyle ilgili konuşur.

➤ 60-72 Aylık Çocukların Dil Gelişimi

- Sesler arasındaki farklılıkları söyler.
- Sesler arasındaki benzerlikleri söyler.
- Verilen sese benzer sesler çıkarır.
- Sesinin tonunu, hızını, şiddetini ayarlar.
- Sıralı ve bileşik cümleler kurar.
- Cümlelerinde özneye uygun fiil kullanır.
- 6 ve daha fazla sözcükten oluşan cümleler kurabilir.
- Geçmiş, şimdiki ve gelecek zamanı kullanır.
- “Kim, ne, ne zaman, nerede, neden, nasıl?” gibi sorular sorar.
- “Kim, ne, ne zaman, nerede, neden, nasıl?” gibi soruları yanıtlar.
- Cümlelerinde “çünkü, daha sonra” gibi bağlaçlar kullanır.
- İşaret ve kişi zamirlerini kullanır.
- Konuşmalarında zaman zarflarını kullanır.
- Çoğunlukla dilbilgisi kurallarını doğru kullanır.
- Bazı sözcüklerin zıt ve eş anlamlarını, eşseslilerini söyler.
- Sohbeta katılır ve sohbeti sürdürür.
- Akıcı konuşur.
- Dinlediği bir öyküyü anlatır.
- Resim, nesne ya da olaylar arasında ilişki kurarak anlamlı öykü anlatır.
- Konuşmalarında mizahı kullanır.
- Çevresindeki yazılı materyalleri tanır.
- Yazının bir anlam ifade ettiğini bilir.
- Yetişkinlere duygu ve düşüncelerini anlatır.
- Okumanın günlük yaşamdaki yeriyle ilgili konuşmalara katılır.
- Yazının yönünü gösterir.
- Kitaplarda anlam taşıyan ögenin yazı olduğunu söyler.
- Kitaptaki resimlere bakarak okuyormuş gibi yapar.

1.4.3. 36-72 Aylık Çocukların Motor Gelişim Özellikleri

➤ 36-48 Aylık Çocukların Motor Gelişimi

- Düz çizgide yürür.
- Kollarını sağ kol sol bacak, sol kol sağ bacak salınımı yaparak koşar.
- Çift ayakla yerinde sıçrar.
- Tek ayak üzerinde sıçrar.
- Durduğu noktadan çift ayak öne doğru atlar.
- Değişik yönlere yuvarlanır.
- Topu iki eliyle hedefe atar.
- Topu yere vurup tutar.
- Durduğu yerde ayakla sabit topa vurur.
- Atılan topu tüm vücudu ile tutar.
- Raketle yukarıya doğru topa vurur.
- Tek ayak üzerinde 4-5 saniye durur.
- Denge tahtasında kısa mesafe yürür.
- Bisikletle pedal çevirerek ilerler.
- Sıvıları bir kaptan başka bir kaba boşaltır.
- Yumuşak malzemeleri kullanarak değişik şekiller oluşturur.
- Verilen basit şekilleri keser.
- Baskı-yapıştırma işlerini yapar.
- Daire şeklini çizer.
- 8 küple kule yapar.
- Müzik eşliğinde serbest dans eder.

➤ 48 - 60 Aylık Çocukların Motor Gelişimi

- Dairesel çizgide yürür.
- Koşarken komutla yön değiştirir.
- 30 cm yükseklikten atlar.
- Engelin üzerinden çift ayak atlar.
- Durduğu yerden kollarından kuvvet alarak çift ayakla ileri doğru atlar.
- Tek ayak üzerinde ritmik olarak 4-6 kere sıçrar.
- Galop hareketini yapar.
- Kayma adımı yaparak ilerler.
- Tek ayakla sekme hareketi yapar.
- Topu yerde 3 kere sektirir.
- Küçük topu tek elle atar.
- Atılan topu elleriyle tutar.
- Küçük topu yerden yuvarlar.
- Koşarak sabit topa ayakla vurur.
- Raket-sopa ile sabit topa vurur.

- Tek ayak üzerinde 7-8 saniye durur.
- Denge tahtasında ayak değiştirerek yürür.
- Bisikletle köşeleri döner.
- Yardımla öne yuvarlanır (Takla atar.).
- Basit dans adımları yapar.
- Sembollerini kopya eder.
- Nesnelere ipe dizer.

➤ **60-72 Aylık Çocukların Motor Gelişimi**

- Engelin üzerinden koşarak atlar.
- Ritmik olarak galop hareketini yapar.
- Ritmik olarak seker.
- Tek ayak sıçrayarak 2-3 m ilerler.
- Topu tek elle omuz üstünden atar.
- Topu tek elle yerden yuvarlar.
- Belli bir mesafedeki hedefini vurur.
- Topu yerde 5-6 kere sektirir.
- İp atlar.
- Vücudunun farklı bölümlerini kullanarak dengede durur.
- Tek ayak üzerinde 9-10 saniye durur.
- Yardımsız öne yuvarlanır (Takla atar.).
- Çeşitli hareketleri müzik ve ritim eşliğinde ardı ardına yapar.
- Yumuşak malzemeleri kullanarak 2-3 parçalı kompozisyonlar oluşturur.
- Model gösterildiğinde kâğıdı çapraz şekilde katlar.
- Modele bakarak daire, üçgen, kare ve dikdörtgen çizer.
- Yatay, dikey, eğri ve eğik çizgiler çizer ve bunlardan yeni bir şekil oluşturur.
- Kalemi doğru tutar.
- 1-5 arası rakamları kopya eder.

1.4.4. 36-72 Aylık Çocukların Öz Bakım Becerileri

➤ **36-48 Aylık Çocukların Öz Bakım Becerileri**

- Kendi kendine yemek yer.
- Düğmesiz ve bağsız giysileri yardımsız çıkarır.
- Yardımla giyinir.
- Giysilerin önünü ve arkasını ayırt eder.
- Ellerini ve yüzünü yardımla yıkar, kurular.
- Dişlerini yardımla fırçalar.
- Saçını yardımla tarar.
- Tuvalet gereksinimini yardımla karşılar.
- Kendine ait eşyaları toplar.

➤ **48 - 60 Aylık Çocukların Öz Bakım Becerileri**

- Saçını tarar.
- Giysilerini yardımsız çıkarır, giyer.
- Giysisindeki büyük düğmeleri ilikler, çözer.
- Giysilerini asar.
- Ayakkabılarını yardımla bağlar.
- Ellerini ve yüzünü yardımsız yıkar.
- Dişlerini fırçalar.
- Sofra kurallarına uyar.
- Yemekle ilgili araç gereçleri uygun kullanır.
- Ev işlerine yardımcı olur.

➤ **60-72 Aylık Çocukların Öz Bakım Becerileri**

- Dişlerini fırçalar.
- Elini yüzünü yıkar, kurular.
- Vücudunu yıkar.
- Tuvalet gereksinimini kendi başına karşılar.
- Günlük işlerde sorumluluk alır ve yerine getirir.
- Hava şartlarına uygun giysiler seçer.
- Giysilerini kendi kendine çıkarır, giyinir.
- Giysilerinin düğme ve çıt çıtlarını çözer ilikler.
- Ayakkabılarını bağlar.
- Yemek araç gereçlerini yetişkin gibi kullanır.
- Yemek tabaklarını ya da servis tepsisini taşır.
- Temizlikle ilgili malzemeleri doğru kullanır.
- Tehlike yaratacak durumları fark eder.

1.4.5. 36-72 Aylık Çocukların Sosyal ve Duygusal Gelişim Özellikleri

➤ **36-48 Aylık Çocukların Sosyal Ve Duygusal Gelişimi**

- Kendisi ile ilgili sorulara cevap verir.
- Grup oyunlarına katılır.
- Sıraya girer.
- Sırasını bekler.
- Nezaket sözcüklerini kullanır.
- Duygularını ifade eder.
- Başkalarının duygusal ifadelerini fark eder.
- Yetişkin denetiminde kurallara uyar.
- Basit sorumlulukları yerine getirir.
- Kendisi hakkında olumlu ifadeler kullanır.

- Kendine ait nesnelere paylaşır.
- Gerekli durumlarda izin ister, izin alır.

➤ **48 - 60 Aylık Çocukların Sosyal Ve Duygusal Gelişimi**

- Adını- soyadını ve yaşını söyler.
- Yetişkinlerin konuşmalarına katılır.
- Duygularını jest ve mimiklerle ifade eder.
- Başkalarının duygu durumlarına uygun tepkiler verir.
- Yetişkin / akran liderliğine uyum gösterir.
- Bir sorunu olduğu zaman yardım ister.
- Başkalarına yardım etmeye karşı isteklidir.
- Başladığı işi sürdürme çabası gösterir.
- Sosyal problemlerini çözme konusunda çaba gösterir.
- Gerekli durumlarda bağımsız davranır.

➤ **60 - 72 Aylık Çocukların Sosyal Ve Duygusal Gelişimi**

- Evinin adresini söyler.
- Ebeveynin telefon numarasını söyler.
- Duygularını belli eder.
- Başkalarının duygusal ifadelerini açıklar.
- Kendini özgün yollarla ifade eder.
- Kurallara uyar.
- Gerekli durumlarda kuralları başkalarına açıklar.
- Aldığı sorumluluğu yerine getirir.
- Kendine güven duyar.
- Yeni ve alışılmamış durumlara uyum sağlar.
- Yeni tanıştığı bireylerle kolay iletişim kurar.
- Amaçları doğrultusunda davranır.
- Duygularını kontrol eder.
- Gerekli durumlarda liderliği üstlenir.

1.5. Kazanım ve Göstergeler

Kazanımlar, çocukların öğrenmeleri gereken bilgi, beceri ve yetkinliklerdir. Kazanımlar çocukların ilgileri, ihtiyaçları, istekleri, yaş ve gelişim düzeyleri dikkate alınarak belirlenir. Kazanımlar çocuklar tarafından ulaşılmaması gereken sonuçları gösterir. Göstergeler ise kazanımların gözlemlenebilir hâlidir. Kazanımlara dayalı olarak oluşturulmuş olan göstergeler genellikle kendi içinde basitten- karmaşığa, somuttan-soyuta ve birbirini izleyen aşamalar halinde sıralanarak belirlenen kazanımın gerçekleşmesine hizmet ederler.

Örneğin; Dil Gelişimi alanında “Kazanım 1. Sesleri ayırt eder.” ifadesi yapılan etkinlikler sayesinde çocuğun sesleri ayırt edebilme becerisini kazanmasının beklendiği anlatılır. “*Sesin geldiği yönü söyler. Sesin kaynağının ne olduğunu söyler. Sesin özelliğini söyler. Sesler arasındaki benzerlik ve farklılıkları söyler. Verilen sese benzer sesler çıkarır*” ifadeleri Dil Gelişimi Alanında Kazanım 1 in göstergeleridir. Çocuğun bu göstergelerden bir ya da birkaçını yapması kazanımın gerçekleştiğini gösterir.

Etkinlik planlanırken her gelişim alanından birçok kazanım almak yerine en uygun kazanımlar alınmalıdır.

1.6. Etkinlik Türleri

Programda alınan etkinlik türleri; Türkçe etkinliği, sanat etkinliği, dramatik etkinlikler, müzik etkinliği, hareket etkinliği, oyun etkinliği, fen etkinliği, matematik etkinliği, okuma yazmaya hazırlık etkinliği ve alan gezileri şeklindedir. Bu etkinlikler öğretmen veya çocuklar tarafından yapılandırılmış, yarı yapılandırılmış, yapılandırılmamış etkinlikler sınıf içinde yapılabileceği gibi açık havada da yapılabilir. İmkânlar ölçüsünde açık havada gerçekleştirilecek olan etkinlikler çocuklar açısından çok daha uygun olacaktır.

Etkinliklerin tek tek planlanmasının yanında, etkinlikler bir araya getirilip uygun geçişlerle bütünleştirilmiş etkinlikler şeklinde de sunulabilir. Böylece çocuklar için daha eğlenceli öğrenme ortamları hazırlanmış olur.

Etkinlikler; bireysel, küçük grup ve büyük grup çalışması olarak uygulanabilir.

- **Bireysel etkinlik**, çocuğun kendi başına yaparak yaşayarak öğrenmesini amaçlar. Bu etkinlikler, çocukların bireysel ilgi, gereksinim ve yetenekleri ile gelişim özelliklerini dikkate alarak onların potansiyel gelişimlerini desteklemek amacıyla planlanan etkinliklerdir.
- **Küçük grup etkinliği**, çocukların yaş, gelişim özelliği, ilgi ve yetenekleri doğrultusunda gruplara ayrılarak farklı çalışmalar yaptıkları etkinliklerdir. Gruptaki çocukların hepsinin aynı etkinliği küçük gruplar hâlinde yaptıkları etkinlikler büyük grup etkinliğidir.

Küçük grup etkinliklerinde ise her grubun etkinliği ayrı ayrı planlanmalıdır. Başka bir deyişle küçük grup etkinlikleri, öğretmenin farklı yöntem ve teknikleri kullanarak aynı kazanım ve göstergelere yönelik etkinlikler planlamasıdır. Böylece çocuklar aynı kazanımlara farklı yollardan ulaşabilirler. Örneğin, çocuklar aynı renk ve boyuttaki kutularla ve artık materyallerle neler yapabilecekleri hakkında konuşurlar, planlamalarını yaparak gruplara ayrılırlar. Gruplar kararlarını uygulayarak üç boyutlu farklı ürünler oluştururlar.

Bir diğer örnekte ise öğretmen çocuklara ilginç gelebileceğini düşündüğü bir nesne ile sınıfa gelir. Bu nesnenin ne olduğu, ne işe yaradığı, hangi malzemelerden yapıldığı hakkında konuşulur. Bu nesnele neler yapılabileceği sorulur. Çocuklar küçük gruplara ayrılarak bu nesnelere kullanarak farklı etkinlikleri (müzik, sanat, matematik, oyun gibi) yaparlar.

- **Büyük grup etkinliği**, aynı kazanımlara ulaşmayı amaçlayan, aynı yöntem, teknik ve materyaller kullanılarak sınıftaki tüm çocuklarla birlikte yapılan etkinliklerdir. Örneğin sınıftaki tüm çocukların katılımıyla yapılan oyun etkinliği büyük grup etkinliğidir.

Okul öncesi eğitimde yer alan etkinlikler tek tek uygulanabileceği gibi birden fazla etkinliğin uygun geçişlerle bir araya getirilerek de yapılabilir. Buna **Bütünleştirilmiş Etkinlik** denir. Etkinliklerin bir etkinlik planının öğrenme sürecinde birbirinden kopuk, birbiriyle ilişkisi olmayan etkinliklerin arka arkaya sıralanması bütünleştirilmiş etkinlik değildir.

Bütünleştirilmiş etkinlik örneği: “Öğretmen çocukları bahçeye çıkararak yaprakların rengi-şekli- dokusunu incelemelerini ister. Çocuklara istedikleri yaprakları toplamalarını söyler. Sınıfa getirilen yapraklarla yaprak baskısı yapılır. Yaprak baskıları kesilerek renklerine ve boyutlarına göre gruplandırılır.” Bu; fen, sanat, okuma yazmaya hazırlık etkinliklerinden oluşturulmuş bütünleştirilmiş bir büyük grup ve bireysel etkinliktir.

1.6.1. Matematik Etkinliği

Matematik etkinlikleri, çocuğun bilişsel gelişimine katkı sağlamak, çocuklarda matematiğe karşı olumlu bir tutum kazandırmak, çocukların önceden getirdikleri kavramsal bilgilerle yeni bilgiler arasında bağ kurmasına yardımcı olmak, matematiksel sorgulama becerisini kazandırmak, matematiksel kavramların neden ve nasıl kullanıldığını anlamaya yardımcı olmak amacını taşımaktadır.

Uygulanan matematik etkinlikleri ile; çocukların çevrelerindeki örüntüleri fark etmeleri, varsayımlar geliştirerek bunları deneyebilmeleri, problem çözebilmeleri, akıllı yürütebilmeleri ve matematiksel kavramları kullanarak iletişim kurabilmeleri sağlanır.

Resim 1.1: Matematik Etkinliği

Günlük hayatta matematiksel kavramları kullanmak matematik işlemlerini daha eğlenceli hale getirecektir. Örneğin; oyuncakları kutusuna doldururken veya eşyaları bavula yerleştirirken saymak, bunların sığma durumunu denemek. vb.

Öğretmen matematik etkinliklerinde mümkün olduğunca gerçek nesnelere çalışmalar yapmalı, daha sonra sembollerle çalışmaya devam etmelidir.

Etkinliklerde kullanılan nesne sayısının 10'dan fazla olmamasına özen gösterilmelidir. Ölçme çalışmaları yapılmalı ve çocukların özellikle standart olmayan ölçü birimleri (ayak, kalem, kürdan, kitap vb.) kullanarak doğal ölçme çalışmaları yapmalarına olanak sağlanmalıdır.

İlişki kurma, eşleştirme, gruplama, sıralama, örüntü oluşturma, sayma, toplama-çıkarma, geometrik şekilleri (sembolleri) tanıma ve grafik hazırlama çalışmaları da matematik etkinliklerindedir.

1.6.2. Drama Etkinlikleri

Drama; bireylerin bir grup içerisinde durum veya olayları kendi yaşantılarından yola çıkıp materyaller kullanarak canlandırmalarıdır.

Okul öncesinde drama; çocuğun yaparak yaşayarak öğrenmesini amaçlayan, bütün gelişimlerini destekleyen, daha önceden belirlenmiş amaçları olan, olayları sözel veya sözel olmayan iletişim yöntemleriyle ifade etmeye dayalı, içinde canlandırmaların olduğu bir etkinliktir.

Öğretmenin liderliğinde uygulanan drama sürecinde ısınma, canlandırma, rahatlama ve değerlendirme çalışmaları yer almaktadır.

Isınma çalışmalarına hareket çalışmaları ile başlanabilir. Hareket çalışmaları çocukların kendi vücudunu tanımalarına veya uzamsal farkındalık geliştirmesine yönelik oyunlardan oluşur. Bu süreç çocukların oyuna katılma isteğini artırır, çocukların birbirlerine ısınmalarını ve rahatlama çalışmalarını sağlar, çocukları doğaçlama yapmaya hazırlar.

Canlandırma aşamasında, belirlenen kurallar içinde çocuklar özgürce oyun kurar. Bu aşamada öykü oluşturma, taklit, dramatizasyon, rol oynama, doğaçlama, pantomim gibi tekniklerden birine veya birkaçına birden yer verilebilir. Belirtilen tekniklerden hem canlandırma aşamasında hem de diğer aşamalarda yararlanılabilir.

Drama etkinliğine geçmeden önce öğretmen kullanılacak materyallerin hazır bulundurulmasına dikkat etmelidir.

Rahatlama ve değerlendirme aşamasında, sakin bir ortamda çocukların rahatlama ve dinlenmesi sağlanır. Eğitimci tarafından yansıtma ve değerlendirme sorularıyla drama etkinliğinin değerlendirilmesi yapılmalıdır.

Resim 1.2: Drama Etkinliği

Değerlendirmede çocuklardan süreç ile ilgili afiş hazırlamaları, resim yapmaları gibi farklı çalışmalar yapmaları da istenebilir. Bu tarz çalışmalar onların hayal gücünü ve ifade yeteneklerini geliştireceğinden tercih edilmelidir.

1.6.3. Okuma Yazmaya Hazırlık Etkinliği

Okuma yazmaya hazırlık çalışmaları ilkokula hazırlık çalışmalarının içerisinde yer alan ve çocukların ilkokula geçişini kolaylaştırmak, hazır bulunuşluk düzeylerini artırmak amacıyla yapılan etkinliklerdir. Okuma yazmaya hazırlık çalışmaları ile çocukların okul öncesi eğitim kurumlarına devam ettiği süre boyunca başta bilişsel ve motor becerilerinin yanıdasosyal ve duygusal, dil ve öz bakım becerileri gibi bütün alanlarının eşit şekilde desteklendiği çalışmalardır.

Okul öncesi eğitim programının bütünü aynı zamanda ilkokula hazırlık programıdır. Bunun yanında bilinmelidir ki; okuma-yazma öğretmek gibi bir amacı yoktur, sadece hazırlık etkinliklerini içerir.

Okul öncesi eğitimde amaç, çocuklara ilkokulda okuma ve yazmayı öğrenebilmesi için gereken ön becerileri kazandırmaktır. Çocukların öncelikle, okuma yazmanın gerekliliğini ve gerçek yaşam ile ilişkisini anlamaları önemlidir. Böylece çocukların okuma yazmaya ve okula karşı olumlu bir algı geliştirmeleri desteklenecektir. Okuma yazma için farkındalık yaratmak ve heveslendirmek yapılacak çalışmaların amacına ulaşabilmesi açısından son derece önemlidir.

Resim 1.3: Okuma -Yazmaya Hazırlık Etkinliği

Okuma yazmaya hazırlık çalışmaları sadece masa başında yapılan kitap, kavram, çizgi çalışmaları olarak değerlendirilmemelidir. Aksine, bu çalışmalar birçok farklı etkinlik çeşidi ile (sanat, drama, müzik, oyun vb.) gerçekleştirilmelidir.

Aşağıda verilen örnekler ilkökula hazırlıkta temel olan becerilerin gelişimini desteklemeye yöneliktir:

- Görsel algı çalışmaları (el-göz koordinasyonu, şekil-zemin ayrımı, şekil sabitliği, mekânda konum, mekânsal ilişkiler, hız, vb.)
- İşitsel algı / fonolojik farkındalık çalışmaları (dinleme, konuşma, sesleri hissetme, ayırt etme ,aynı sesle başlayan ve biten kelimeler üretme vb.)
- Dikkat ve hafıza çalışmaları (benzerlikleri ve farklılıkları bulma, akılda tutma, hatırlama vb.)
- Temel kavram çalışmaları (program kitabındaki kavram listesinde bulunan ve gerekli görülen diğer kavramlar ile ilgili çeşitli çalışmalar)
- Problem çözüme ve tahmin çalışmaları
- Kalem kullanma ve el becerisi çalışmaları (kalemi doğru tutabilme, kalem kontrolü ve doğru kullanabilme, çizme, boyama, kesme, katlama, yoğurma, yapıştırma vb.)
- Öz bakım becerilerini geliştirme çalışmaları
- Güven ve bağımsız davranış geliştirme çalışmaları
- Sosyal ve duygusal olgunluk geliştirme çalışmaları
- Okuma yazma farkındalığı ve motivasyon geliştirme çalışmaları
- Duyu eğitimi çalışmaları
- Nefes ve ritim çalışmaları vb.

1.6.4. Sanat Etkinliği

Çocuğun yaratıcılığını, hayal gücünü ve el becerilerini kullanarak ürünler oluşturmasına olanak tanıyan etkinliklerdir. Sanat etkinlikleri aynı zamanda çocukların yeteneklerini keşfederek kendilerini ifade etmelerine fırsat verir.

Resim 1.4: Sanat Etkinliği

Bireysel ve küçük grup çalışması olarak planlanan, çocukların ilgi ve gereksinimlerine yönelik olarak bireysel olarak da uygulanabilen etkinliklerdir.

Sanat etkinlikleri bir öğrenme merkezinde yapılabileceği gibi gün içinde ayrı bir etkinlik olarak da yer alabilir. Süreç tek bir ürün ortaya çıkarmak amaçlı planlanmaz. Grubun sayısına ve özelliğine göre çeşitli etkinlikler ve etkinliklerle ilgili materyaller hazırlanmalı, çocuğa seçme fırsatı tanınmalıdır.

Örnek etkinlikler;

Çeşitli sanatsal tekniklerin ve artık materyallerin kullanıldığı kolaj ve üç boyutlu çalışmalar, kesme, yırtma-yapıştırma, boyama çalışmaları yapılabilir, bir sanatçının atölyesi ziyaret edilebilir.

1.6.5. Türkçe Etkinliği

Türkçe etkinliği çocukların Türkçeyi doğru ve güzel konuşmalarını sağlamak, sözcük dağarcıklarını geliştirmek ve iletişim becerilerini artırmak için planlanan etkinliklerdir.

Bunların yanı sıra Türkçe etkinliklerinin önemli işlevlerinden birisi çocukların kitaplara karşı olumlu tutum geliştirmelerini desteklemek ve kitap sevgisini aşılmasıdır.

Eğitim programlarında dil ve iletişimin desteklenebilmesi için çocuk-çocuk ve yetişkin-çocuk iletişimini teşvik eden bir yaklaşımın kullanılması önemlidir.

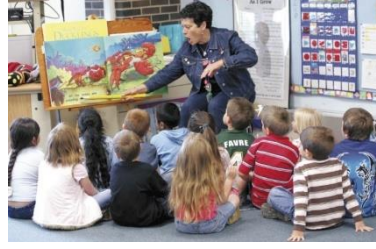
Seçilen etkinliklerin sözel ve sözel olmayan dil becerilerini kapsamaması, örneklerle çeşitlendirilmesi, yorumlara ve farklı çıkarımlara olanak sağlaması, ilk elden deneyim kazanmanın, yaparak-yaşayarak öğrenmenin desteklenmesi kalem-kâğıda dayalı becerilerden çok daha fazla önem taşımaktadır.

Türkçe etkinlikleri planlarken öğretmenlerin çocukların yaş ve gelişim özelliklerine dikkat etmesinin yanı sıra eğitim ortamını düzenlemesi, farklı yöntem ve teknikleri kullanması, sosyal ve kültürel olarak dezavantajlı çocukları göz önünde bulundurması gerekmektedir.

Örnek Etkinlikler;

Tekerleme söyleme, parmak oyunu oynama, şiir okuma, bilmece sorma, sohbet etme, resimli kitap okuma, öykü anlatma, taklit oyunları, dramatizasyon (canlandırma), öykü tamamlama, öykü oluşturma, öyküyü tekrar anlatma, öyküyü resimlendirme, resimlerden öykü oluşturma gibi etkinliklerdir.

Resimli öykü okuma çalışmalarında eğitimciler, öykü sonunda çocuklarla sohbet ederek öyküdeki ana olay, karakterler, öyküyü oluşturan sorunlar, giriş, gelişme ve sonuç hakkında sorular sorabilirler.

Resim 1.5 : Türkçe Etkinliği

1.6.6. Oyun Etkinliği

Oyun sadece çocukların değil yaşam boyu bireylerin haz verici uğraşı olarak önemini sürdürür. Çocukluk döneminin vazgeçilmez uğraşısı olan oyundan en etkili öğrenme fırsatı olarak yararlanılmalıdır. Çocuklar öğrenme deneyimlerini oyunları aracılığı ile geliştirir ve zenginleştirir.

Oyun, çocukları fiziksel ve duygusal olarak rahatlattığı için zihinsel olarak da öğrenmeye elverişli bir ortam sağlar.

Oyun çocuğu geliştirir, aynı zamanda oyunun kendisi de gelişimsel bir süreçtir. Çocukların yaşlarıyla paralel olarak oyunları da gelişir. Bu nedenle çocukların yaşlarına, gelişimsel gereksinimlerine ve ilgilerine göre farklı oyun fırsatları sunmak gerekmektedir.

Çocuklara sınıf ortamı dışında açık havada da oyun oynayabilecekleri fırsatlar verilmelidir. Ayrıca çocuklara yeni ve orijinal oyunlar üretebilecekleri çeşitli oyun materyalleri ve zengin çevre uyarıcıları sunmak da önemlidir. Çocuklar sadece eğitsel materyal olarak yapılmış oyuncaklarla oynamaz, onlar için sağlık ve güvenlik tedbiri alınmış her şey etkili bir eğitsel materyale dönüştürülebilir.

Oyun; çocukların hareket gereksinimini karşılar ve oynanan oyunun türüne göre hayal dünyasını da zenginleştirir. Çocukların oyun ihtiyacını karşılayabilmek için günlük eğitim programı kapsamında farklı türlerde, farklı kazanımlara hizmet edecek çeşitli oyun fırsatları sunmak önemlidir.

Resim 1.6 : Oyun Etkinliği

Oyun; günlük yaşam deneyimlerinin provasının yapıldığı, gerçek yaşam becerilerinin temellerinin atıldığı, çocuğun kendisini ve çevresini tanıma fırsatı bulduğu, duygusal güvenlik alanı yarattığı etkinliktir.

Okul öncesi eğitim kurumlarında oyunlar;

- Yapılandırılmamış oyunlar
- Yarı yapılandırılmış oyunlar
- Yapılandırılmış oyunlar olmak üzere üç şekilde uygulanır.

1.6.6.1. Yapılandırılmamış Oyun / Serbest Oyun

Bireysel, eşli, küçük veya büyük grup hâlinde oynanan oyunlar sırasında çocuklar tamamen kişisel ilgi ve tercihleri doğrultusunda oynar. Nerede, kiminle, ne ile ve nasıl oynayacaklarına çocuklar karar verir. Çocukların çok yönlü gelişimini göz ardı eden akademik hedeflere odaklanmış okullarda çocukların bu oyun türünde oyun oynaması çok sınırlı olabilir, bu nedenle çocukların oyun oynama haklarını koruyacak tüm tedbirlerin alınması gerekmektedir.

Bütün günlük okul programlarında okula gelişte ve okuldan ayrılmadan önce yapılandırılmamış oyun ortamlarında serbest oyun oynanması mutlaka sağlanmalıdır.

1.6.6.2. Yarı Yapılandırılmış Oyun Etkinlikleri

Çocukların gelişiminin bütün boyutlarda desteklenmesini hedefleyen, öğretmen veya çocuk tarafından başlatılan, çocukların aktif katılımı ile sürdürülen, çocuk merkezli, açık uçlu bir süreç olarak işleyen yaratıcı oyun etkinliklerinden oluşan oyunlardır. Oyunun bir öğretim yöntemi olarak kullanıldığı bu etkinliklere, günlük eğitim akışı içinde mutlaka yer verilmelidir.

1.6.6.3. Yapılandırılmış Oyun Etkinlikleri

Çocukların gelişimsel ilerlemelerini desteklemek amacıyla kuralları başkası tarafından belirlenmiş oyunlardır. Geleneksel çocuk oyunları bu kategorideki oyunlara örnek gösterilebilir.. Bu farklı oyun türlerine eğitim programında dengeli bir şekilde yer vererek çocukların gelişimlerini en üst seviyede desteklemek mümkündür.

1.6.7. Müzik Etkinliği

Müzik etkinlikleri, çocukların dil, sosyal- duygusal, bilişsel, motor, gelişimlerini destekleyen veritimi duygularını geliştiren çalışmalardır.

Müzik etkinlikleri;

- Şarkı söyleme
- Müzik dinleme, ses ayırt etme çalışmaları
- Nefes ve ses çalışmaları
- Ritim Çalışmaları
- Yaratıcı dans çalışmaları
- Müzik eşliğinde hareket ve dans çalışmaları
- Müzikli öykü oluşturmadır.

Bu etkinlikler çocuğa, doğru ve nitelikli müzik dinleme, şarkı söyleme, ritim duygusu kazandırmanın yanı sıra, yerel, ulusal ve evrensel çocuk müziğini tanımasını da sağlar. Ayrıca bu etkinlikler, bireysel olarak ve toplulukta müzik yapma, başkalarını dinleme, iş birliği yapma gibi sorumluluklar kazandırır.

Çocuklar müzik etkinlikleriyle yeni kelimeler öğrenir, kelimeleri doğru ve akıcı kullanır, sesleri ayırt eder, şarkıyı ezgisine ve ritmine uygun söyler. Bu sayede dil gelişimi desteklenir.

Müzik etkinliğinin, çocuğun motor gelişimine de büyük katkısı vardır. Çocuklar müzikle bedensel hareketleri birleştirerek müziğin karakterine ve ritmine uygun ve belli bir düzen içerisinde hareket etme becerisini kazanır.

Basit vurmali çalgılarla yapılan ritim çalışmaları ile el-göz koordinasyonunu ve aynı anda iki elini birlikte kullanabilme becerisini de kazandırır.

Çocukların kendilerini sözel olarak kolayca ifade edemediği durumlarda, müzik etkinlikleri sosyal ve duygusal gelişimlerini destekleyerek özgüven kazanmalarına yardımcı olur.

Resim 1.7: Müzik Etkinliği

1.6.8. Fen Etkinliği

Çocukları dikkat etmeye, soru sormaya, merak etmeye, gözlemlemeye, araştırmaya, incelemeye ve keşfetmeye yönelten etkinliklerdir. Çocuklar yeni deneyimler kazanırken onların bilimsel süreç becerilerini kullanmalarına özen gösterilmelidir.

Bu etkinliklerle yaşam gerçeklerini tanıtırken çocuklarda çevre farkındalığı da sağlanacaktır. Çocukların çevrelerine karşı doğru tutumlar geliştirebilmeleri ve doğru davranabilmeleri için öğretmenin tutumlarının da doğru olması ve doğru davranması gerektiği unutulmamalıdır.

Resim 1.8: Fen Etkinliği

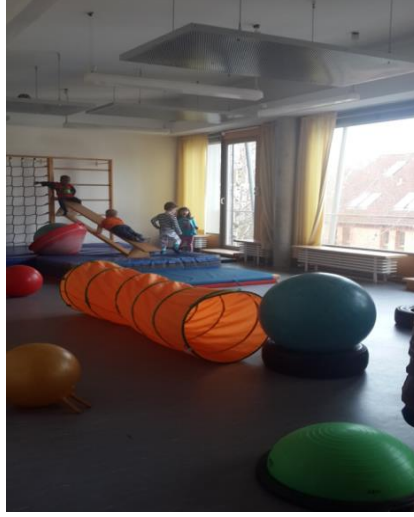
Basit deneyler, keşifler ve icatlar yapma, mıknatıs, büyüteç, pusula, terazi, mikroskop gibi araçları tanıma ve kullanma, doğal ve doğal olmayan malzemeleri inceleme ve ilgili bilim alanlarındaki kaynak kişileri konuk olarak çağırma, doğal ortamlara giderek yürüyüş yapma, doğadaki canlı ve cansız varlıkları gözleme, varlıkların değeri ve korunmasına yönelik bilgilendirme, mutfakta yiyecek hazırlama, koleksiyon yapma, mevsim ve hava durumu panosu inceleme, kitap, albüm ve dergi inceleme, fotoğraf çekme, fotoğraf inceleme, belgesel vb. izleme etkinlikleri fen eğitime destek veren etkinliklerdendir.

1.6.9. Hareket Etkinliği

Çocukların fiziksel ve motor yeterliliklerinin, algısal motor gelişimlerinin ve hareket becerilerinin yani yer değiştirme, nesne kontrolü ve denge becerilerinin geliştirilmesini içeren etkinliklerdir.

Hareket etkinliğinin amacı, çocukların temel hareket becerilerini geliştirerek başta fiziksel ve motor gelişimleri olmak üzere bilişsel, dil, sosyal ve duygusal, gelişimine ve öz bakım becerilerine katkıda bulunmaktır.

Bu etkinlikler sayesinde çocukların temel hareket becerileri, beden farkındalığı motor yeterliliği (güç, koordinasyon, hız, çabukluk) ve fiziksel yeterliliği (esneklik, kuvvet, dayanıklılık) gelişir.

Resim 1.9: Hareket Etkinliği

Beden farkındalığını (bedenin omuz, bel, dirsek ve bilek gibi değişik bölümleri), alan farkındalığını (yukarı, aşağı, ön, arka, sağ, sol gibi), kuvvet, hız, çabukluk, esneklik, dayanıklılık ve koordinasyonu geliştirici çalışmalar hareket etkinlikleri arasındadır.

Uygulamalarda çevre düzenlemesine, çocukların yaşlarına uygun ve temel hareket becerilerini kazandırmada etkili olacak materyaller seçilmesine özen gösterilmelidir.

Etkinliklerde top, ip, tebeşir, hulahoop, denge tahtası gibi yapılandırılmış materyaller gibi açık hava oyun materyallerinin kullanımına ek olarak doğanın çocuklara sunduğu farklı yapıdaki zeminler, tırmanma olanakları, denge için kullanılacak kütükler gibi materyal ve ortamlar da kullanılmalıdır.

Hareket etkinliği, çocukların motor gelişimlerinin desteklenmesi ve hareket becerilerinin kazandırılması amacıyla ele alınabileceği gibi geçiş etkinliği olarak da uygulanabilir. Bu durumda yapılacak çalışmalar için etkinlik planı hazırlanmasına ve bunların günlük eğitim akışına yazılmasına gerek yoktur.

Etkinlikler en az 30 dakika sürmeli bu sürenin ilk 5 dakikası ısınma çalışmaları, 20 dakikası bir önceki uygulamanın tekrarı ve yeni temel hareket becerileri, son 5 dakikası da soğuma etkinlikleri olmalıdır.

Hareket etkinliklerinin sadece sınıf içinde değil açık havada da uygulanmasına özen gösterilmelidir.

1.6.10. Alan Gezisi

Alan gezileri çocukların araştırma, problem çözme ve olayı yerinde gözleme yolu ile doğrudan ve anlamlı öğrenme gereksinimlerini karşılama amacını taşımaktadır. Yalnızca fen eğitimi etkinlikleri kapsamında düşünülmemesi gerekir.

Bu geziler çocukların yaşadıkları çevreyi tanımalarına, eğitim programına alınan kazanımlara ulaşmalarına, kavramları öğrenmelerine, farklı deneyimler kazanmalarına ortam hazırlar.

Çocukların ilgisini çekecek yöresel, kültürel, mesleki ve güncel önem taşıyan her mekân çocuk için doğal öğrenme alanlarıdır. İçinde bulunulan yöredeki tarihî yerler, müze, matbaa, tarla, bahçe, park, farklı meslek guruplarına ait iş yerleri (postane, itfaiye vb), herhangi bir materyalin, araç gerecin üretim atölyesi gibi mekânlara alan gezileri düzenlenebilir.

Resim 1.10: Alan Gezisi

1.7. Aylık Eğitim Planı

Okul öncesi eğitimde öğretmenin eğitimini aylık dönemler hâlinde planlaması gerekmektedir. Aylık plan, bir öğretmenin çalıştığı çocuk grubunun gelişimini desteklemek için etkinlik oluşturmak üzere alacağı kazanım ve göstergeleri, kavramları, alan gezilerini, özel gün ve haftalar ile aile katılımı ve değerlendirme süreçlerini içeren bir çalışma planıdır (Ek 3).

Öğretmen o ay hazırladığı aylık planda yer verdiği kazanımlardan, göstergelerden, kavramlardan, alan gezilerinden, aile katılımı çalışmalarından, özel gün ve haftalardan seçerek günlük etkinliklerini planlar.

MILLİ EĞİTİM BAKANLIĞI OKUL ÖNCESİ EĞİTİM PROGRAMI AYLIK EĞİTİM PLANI FORMATI

Okul Adı :
Tarih :/...../.....
Yaş Grubu (Ay) :
Öğretmen Adı :

AYLAR	KAZANIMLAR VE GÖSTERGELERİ		
.....	<p>Çocukların gelişimsel özellikleri göz önünde bulundurularak o ay içinde ulaşılmaması beklenen kazanım ve göstergeler seçilir. Seçilen kazanım ve göstergeler gelişim alanları belirtilerek açık olarak yazılır.</p>		
	<p>KAVRAMLAR</p> <p>Kavramlar o ay için belirlenen kazanımlarla ilişkilendirilerek seçilir ve kategorileriyle birlikte yazılır. Gerekti durumlarda kavram listesine yeni kavramlar eklenebilir.</p>		
	BELİRLİ GÜN VE HAFTALAR	ALAN GEZİLERİ	AİLE KATILIMI
	O ay için uygun olan belirli gün ve haftalar belirlenerek yazılır.	O ay için belirlenen kazanımlara uygun olarak yapılacak alan gezileri yazılır.	O ay için belirlenen kazanımlara göre evde ve okulda ailelerle birlikte yapılacak etkinlikler yazılır.
<p>DEĞERLENDİRME</p> <p>Ay sonunda yapılacak değerlendirmeler günlük değerlendirmeler göz önüne alınarak çocuk, program ve öğretmen boyutlarında genel olarak yapılır.</p> <p>Çocuklar; "Gelişim Gözlem Formu" na kaydedilen gözlemler dikkate alınarak değerlendirilir.</p> <p>Program; kazanım ve göstergeler, kavramlar, alan gezileri, aile katılımı, materyaller ve uyarılma boyutları dikkate alınarak değerlendirilir.</p> <p>Öğretmen; o ay planladığı programın tüm boyutlarını dikkate alarak kendini değerlendirir.</p> <p>Bu değerlendirmeler sonucunda bir sonraki ayda alınacak kazanım ve göstergeler belirlenir. Her ay kullanılması gereken formlar bu bölümde belirtilir*.</p>			

*Eylül ayında "Okul Tanıtım ve Aile Tanıtım Dosyası"nda bulunan formlar ile "Aile Eğitimi İhtiyaç Belirleme Formu" ve "Aile Katılımı Tercih Formu" uygulanır. Eğitim yılı boyunca her çocuk için "Gelişim Gözlem Formu" doldurulur. Her dönemin sonunda her çocuk için "Gelişim Raporu" hazırlanır.

Tablo 1.1: Aylık Eğitim planı formatı

1.8. Eğitim Akış Planı

Günlük eğitim akışı, öğretmenin o gün yapacağı çalışmalara düzenli şekilde yer verdiği çerçeve plandır.

Güne başlama zamanı, oyun zamanı, etkinlik zamanı ve günü değerlendirme zamanı ile beslenme ve dinlenme zamanı gibi etkinlikleri içerir(Ek 8, Ek 9).

Günlük eğitim akışı; okul öncesi eğitim kurumunun çalışma saatlerine göre tam günlük eğitim akışı ya da yarım günlük eğitim akışı olarak hazırlanır.

Günlük eğitim akışında yer alan etkinlik zamanı bölümünde sadece yapılacak olan çalışmanın adı ve yeri belirtilecektir. Etkinliğin nasıl uygulanacağına dair açıklamaya Etkinlik Planında yer verilir.

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI OKUL ÖNCESİ EĞİTİM PROGRAMI YARIM GÜNLÜK EĞİTİM AKIŞI

Okul Adı :
Tarih : .../.../.....
Yaş Grubu (Ay) :
Öğretmen Adı :

- **Güne Başlama Zamanı**

Günün bu ilk etkinliği, çocukların gün içerisinde yapılacak etkinliklere uyumunu sağlamak amacı ile sohbet edildiği, o gün yapılacak olan etkinlikler, öğrenme merkezleri hakkında bilgi verildiği ve çocukların hangi öğrenme merkezlerinde oynayacaklarına karar verdikleri zaman aralığıdır. Bu sürecin sonunda çocuklar öğrenme merkezlerinde oyuna başlarlar. (Ancak gün, her zaman böyle devam etmeyebilir. Açık havada oynamak, o gün yapılacak eğitimle ilgili olarak alan gezisine çıkmak, müze ziyaretine gitmek, sabah yürüyüşü yapmak da güne başlama zamanının ardından yapılabilecek farklı etkinliklerdir).

- **Oyun Zamanı**

Öğrenme merkezlerinde/açık havada oyun.

- **Kahvaltı, Temizlik**

- **Etkinlik Zamanı**

Bu sürede Türkçe, Müzik, Matematik, Drama, Oyun, Fen, Hareket, Okuma Yazmaya Hazırlık ve Sanat etkinliklerinden birisi veya birkaçı yapılabilir veya alan gezisine çıkılabilir.

Etkinlikler tek başına veya bütünleştirilmiş olarak planlanabilir. Büyük grup halinde, küçük gruplar halinde veya bireysel etkinlikler olarak uygulanabilir.

O gün bu etkinliklerden hangisinin/hangilerinin yapılacağına grubun gereksinimine, belirlenen kazanımlara ve ayrılan süreye göre karar verilmelidir.

Etkinlik uygulamaları sınıf içinde olduğu kadar açık havada da yapılmalıdır.

- **Günü Değerlendirme Zamanı**

Çocukların günlerini planlamaları, planladıklarını uygulamaları ve gün sonunda da yaptıklarını değerlendirmeyi öğrenmeleri önemli bir kazanımdır. Bu nedenle, günün sonunda yine bütün grup bir araya toplanır ve günün değerlendirilmesi amaçlı sohbet edilir. Açık uçlu sorular aracılığıyla, hangi öğrenme merkezlerinde ne tür oyunlar oynadıkları, büyük veya küçük grup etkinlikleri, ortam ve materyaller gibi konularda çocukların günü değerlendirmesine olanak tanınır. O gün yapılan etkinliklerin değerlendirme bölümüne kaydedilmiş olan değerlendirme süreci (Açık uçlu sorular sormak, o gün ele alınan kavramların öğrenilme durumu ile kazanımlara ulaşılma durumunu değerlendirme amaçlı çalışma sayfaları, kavram oyunları veya kavram materyalleri kullanmak gibi) izlenerek etkinlikler değerlendirilir. Gerekli durumlarda resim yapılabilir, afiş/poster/grafik/hazırlanabilir, etkinliklerle ilgili çekilen fotoğraflar çocuklarla incelenebilir. Çocuklar etkinlikle ilgili konuşabilir, birbirlerine sunum yapabilirler. Sergiler ve sosyal sorumluluk projeleri düzenleyebilirler.

Ardından ertesi gün yapılabilecek etkinlikler hakkında konuşulur, evde yapılacak bir çalışma, okula getirilecek bir materyal veya gidilecek bir gezi gibi konularda hatırlatma yapılır. Ayrıca o güne ait paylaşmak istedikleri mutlu ya da üzücü bir olayın olup olmadığı veya örnek davranış gösteren çocuklar hakkında konuşulabilir. Gerektiğinde gün içinde de bu değerlendirme sürecine yer verilebilir.

Öğretmen, her gün, günü değerlendirme zamanında bir sonraki günün eğitim sürecinde neler yapmak istediklerini çocuklara sorarak onların planlama sürecine de aktif katılımına özen göstermelidir.

Öğretmen, her günün sonunda, o günü değerlendirme zamanında yaptığı çalışmaların sonuçlarını çocuk, program ve öğretmen boyutlarında ele alarak bu bölüme yazmalıdır.

- **Eve Gidiş**

Tablo 1.2: Yarım Günlük Eğitim Akışı Formatı

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI OKUL ÖNCESİ EĞİTİM PROGRAMI (2012)
TAM GÜNLÜK EĞİTİM AKIŞI

Okul Adı :

Tarih : .../.../.....

Yaş Grubu (Ay) :

Öğretmen Adı :

- **Güne Başlama Zamanı**

Günün bu ilk etkinliği, çocukların gün içerisinde yapılacak etkinliklere uyumunu sağlamak amacı ile sohbet edildiği, o gün yapılacak olan etkinlikler, öğrenme merkezleri hakkında bilgi verildiği ve çocukların hangi öğrenme merkezlerinde oynayacaklarına karar verdikleri zaman aralığıdır. Bu sürecin sonunda çocuklar öğrenme merkezlerinde oyuna başlarlar. (Ancak gün, her zaman böyle devam etmeyebilir. Açık havada oynamak, o gün yapılacak eğitimle ilgili olarak alan gezisine çıkmak, müze ziyaretine gitmek veya sabah yürüyüşü yapmak güne başlama zamanının ardından yapılabilecek farklı etkinliklerdendir).

- **Oyun Zamanı**

Öğrenme merkezlerinde/açık havada oyun.

- **Kahvaltı, Temizlik**

- **Etkinlik Zamanı**

Bu sürede Türkçe, Müzik, Matematik, Drama, Oyun, Fen, Hareket, Okuma Yazmaya Hazırlık ve Sanat etkinliklerinden birisi veya birkaçı yapılabilir veya alan gezisine çıkılabilir.

Etkinlikler tek başına veya bütünleştirilmiş olarak planlanabilir. Büyük grup halinde, küçük gruplar halinde veya bireysel etkinlikler olarak uygulanabilir.

O gün bu etkinliklerden hangisinin/hangilerinin yapılacağına grubun gereksinimine, belirlenen kazanımlara ve ayrılan süreye göre karar verilmelidir.

Etkinlik uygulamaları sınıf içinde olduğu kadar açık havada da yapılmalıdır.

- **Öğle Yemeği, Temizlik**

- **Dinlenme**

Öğrencilerin yaş grubuna ve gereksinimlerine göre süresi değişebilen, çocukların kendi tercih ettikleri sakin etkinliklerle (kitap inceleme, resim yapma, dinlenme, dinlendirici bir müzik dinleme vb.) vakit geçirebilecekleri bir zaman aralığıdır. Daha küçük yaş grubu için özel bir mekân ve malzemeler gerekebilir.

- **Kahvaltı, Temizlik**

- **Etkinlik Zamanı**

Bu sürede Türkçe, Müzik, Matematik, Drama, Oyun, Fen, Hareket, Okuma Yazmaya Hazırlık ve Sanat etkinliklerinden birisi veya birkaçı yapılabilir veya alan gezisine çıkılabilir.

Etkinlikler tek başına veya bütünleştirilmiş olarak planlanabilir. Büyük grup halinde, küçük gruplar halinde veya bireysel etkinlikler olarak uygulanabilir.

O gün bu etkinliklerden hangisinin/hangilerinin yapılacağına grubun gereksinimine, belirlenen kazanımlara ve ayrılan süreye göre karar verilmelidir.

Etkinlik uygulamaları sınıf içinde olduğu kadar açık havada da yapılmalıdır.

- **Oyun Zamanı**

Öğrenme merkezlerinde/açık havada oyun.

- **Günü Değerlendirme Zamanı**

Çocukların günlerini planlamaları, planladıklarını uygulamaları ve gün sonunda da yaptıklarını değerlendirmeyi öğrenmeleri önemli bir kazanımdır. Bu nedenle, günün sonunda yine bütün grup bir araya toplanır ve günün değerlendirilmesi amaçlı sohbet edilir. Açık uçlu sorular aracılığıyla, hangi öğrenme merkezlerinde ne tür oyunlar oynadıkları, büyük veya küçük grup etkinlikleri, ortam ve materyaller gibi konularda çocukların günü değerlendirmesine olanak tanınır. O gün yapılan etkinliklerin değerlendirme bölümüne kaydedilmiş olan değerlendirme süreci (Açık uçlu sorular sormak, o gün ele alınan kavramların öğrenilme durumu ile kazanımlara ulaşılma durumunu değerlendirme amaçlı çalışma sayfaları, kavram oyunları veya kavram materyalleri kullanmak gibi) izlenerek etkinlikler değerlendirilir. Gerekli durumlarda resim yapılabilir, afiş/poster/grafik/hazırlanabilir, etkinliklerle ilgili çekilen fotoğraflar çocuklarla incelenebilir. Çocuklar etkinlikle ilgili konuşabilir, birbirlerine sunum yapabilirler. Sergiler ve sosyal sorumluluk projeleri düzenleyebilirler.

Ardından ertesi gün yapılabilecek etkinlikler hakkında konuşulur, evde yapılacak bir çalışma, okula getirilecek bir materyal veya gidilecek bir gezi gibi konularda hatırlatma yapılır. Ayrıca o güne ait paylaşmak istedikleri mutlu ya da üzücü bir olayın olup olmadığı veya örnek davranış gösteren çocuklar hakkında konuşulabilir. Gerekğinde gün içinde de bu değerlendirme sürecine yer verilebilir.

Öğretmen, her gün, günü değerlendirme zamanında bir sonraki günün eğitim sürecinde neler yapmak istediklerini çocuklara sorarak onların planlama sürecine de aktif katılımına özen göstermelidir.

Öğretmen, her günün sonunda, o günü değerlendirme zamanında yaptığı çalışmaların sonuçlarını çocuk, program ve öğretmen boyutlarında ele alarak bu bölüme yazmalıdır.

- **Eve Gidiş**

Tablo 1.3: Tam Günlük Eğitim Akışı Formatı

1.9. Etkinlik Planı

Günlük eğitim sürecinin bu bölümünde öğretmenin (çocukların önerilerini de dikkate alarak) önceden planladığı ve isimlerini Tam / Yarım Günlük Eğitim Akışı'na yazdığı etkinlik / etkinliklerin ayrıntılarının yer aldığı plandır. (Ek 4)

Etkinlik planında;

- Etkinlik Adı
- Etkinlik çeşidi ve uygulama şekli
- Yaş grubu
- Kazanımlar ve göstergeleri
- Materyaller
- Sözcükler
- Kavramlar
- Öğrenme süreci
- Aile katılımı
- Uyarlama
- Değerlendirme bölümleri bulunmalıdır.

**MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI OKUL ÖNCESİ EĞİTİM PROGRAMI ETKİNLİK
PLANI FORMATI**

(Etkinlik Adı)
Etkinlik Türü : (Uygulama Şekli)

ÖĞRENME SÜRECİ

Öğrenme süreci belirlenen kazanımlara yönelik olarak açıklanırken;

- Eğitim ortamının nasıl düzenleneceği yazılır.
- Çocukların nasıl yönlendirileceği açıklanır.
- Materyallerin nasıl kullanılacağı yazılır.
- Öğretmenin ve çocuğun süreçteki rolü belirtilir.
- Çocuklarla birlikte değerlendirme yapmak üzere öğrenme süreci toparlanır.

Yaş Grubu : Ay

KAZANIMLAR VE GÖSTERGELERİ

Çocukların gelişimsel özellikleri göz önünde bulundurularak belirlenen ve o ay içinde ulaşılması beklenen kazanımlar arasından o gün için seçilmiş kazanımlar ile göstergeleri eğitim programındaki gelişim alanı adı ile beraber açık olarak yazılır.

MATERYALLER

Öğrenme sürecinde kullanılacak olan materyaller yazılır.

SÖZCÜKLER

Öğrenme sürecinde sözcük dağarcığını zenginleştirecek yeni sözcükler yazılır.

KAVRAMLAR

Öğrenme sürecinde ele alınacak yeni kavramlar kategorileri ile birlikte yazılır.

DEĞERLENDİRME

Etkinlik sonunda çocuklara aşağıdaki türlerde sorular yöneltilir;

- Etkinliğin süreç olarak gözden geçirilmesini sağlayıcı sorular sorulur (Betimleyici Sorular).
- Çocuğun etkinlikle ilgili yaşantı ve duygularını paylaşmasına fırsat verilir (Duyuşsal Sorular).
- O gün için alınan kazanım ve göstergelere ilişkin açık uçlu sorular sorulur (Kazanımlara Yönelik Sorular).
- Öğrenmelerinin kalıcılığının sağlanması amacıyla çocuklara etkinlikte yaşadıkları ile kendi yaşantıları arasında ilişki kurabilmeleri için sorular sorulur

(Yaşamla İlişkilendirme Soruları).

Değerlendirme, farklı şekillerde de yapılabilir;

- Çalışma sayfaları/bellek kartları geliştirilip kullanılabilir.
- Resim yapılabilir, afiş/poster hazırlanabilir, etkinlikle ilgili çekilen fotoğraflar çocuklarla incelenebilir.
- Çocuklar etkinlikle ilgili konuşabilir, birbirlerine sunum yapabilirler.
- Sergiler düzenleyebilirler.

AİLE KATILIMI (*)

- Ailelerin yapabilecekleri destekleyici etkinlik önerileri yazılır.

(*) Her etkinlik için aile katılımı düzenlenmesi gerekmez.

UYARLAMA

- Sınıfta özel gereksinimli çocuk bulunduğunda (teşhisi konmuş olan) etkinliğin materyal, yöntem, teknik ve öğrenme sürecinde yapılması gereken düzenlemeler yazılır.

Tablo 1.4: Etkinlik plan tablosu

1.9.1. Etkinlik Planının Değerlendirilmesinin Önemi

Günlük eğitim sürecinin ve etkinliklerin değerlendirilmesi; günlük eğitim akışının günü değerlendirme zamanında yapılan, öğrenilen bilgilerin pekiştirildiği, sürecin gözden geçirildiği önemli bir aşamadır.

Değerlendirme değişik soru türleriyle yapılabildiği gibi, etkinlikle ilgili sohbet etme, birbirlerine sunum yapma, çalışma sayfaları, resim, afiş, poster çalışmaları yapılması, etkinliklerin fotoğraflanıp daha sonra fotoğraflar hakkında konuşulması, etkinlik bağlantılı sergilerin yapılması şeklinde de yapılabilir.

Ölçme ve değerlendirme olmadan eğitimde gözlenebilir değişim mümkün değildir. Değerlendirme, öğrenilenin somutlaştırılmış şeklidir. Yukarıda bahsedilen tüm bu değerlendirme etkinlikleri, çocuğun yapılan etkinlikle ilgili öğrenmeleri hakkında öğretmene dönüt sağlar ve çocuğa öğretmen tarafından öğrenmeleri hakkında olumlu ya da olumsuz geri bildirim yapma fırsatı sağlar. Bu sayede kazanımların gerçekleşip gerçekleşmediği yönündeki ipuçlarını elde etmiş oluruz. Böylece öğretmen etkinliği planlarken, yürütürken ve değerlendirirken dikkat etmesi gereken noktaları göz önünde bulundurmuş olur.

UYGULAMA FAALİYETİ

Çevrenizde bulunan erken çocukluk eğitim kurumlarında 60-72 aylık çocuk grubunda uygulanan bütünleştirilmiş bir büyük grup etkinliği planını inceleyiniz. İncelediğiniz etkinlik planını sınıfta arkadaşlarınıza sununuz.

İşlem basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ Etkinlik planı ile ilgili bilgilerinizi gözden geçiriniz. 60-72 aylık çocukların gelişim özelliklerini, kazanım ve göstergelerini inceleyiniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Plan incelemesi yapacağınız kuruma gitmeden önce randevu almayı unutmayınız.➤ Gideceğiniz kurumda 60-72 aylık çocuk grubunun olduğundan emin olunuz.➤ İnceleyeceğiniz etkinlik planının bütünleştirilmiş etkinlik planı olmasına özen gösteriniz.➤ İncelediğiniz etkinliği hazırlayan öğretmenle görüşerek planda yer alan etkinlikler hakkında bilgi alınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ Çevrenizdeki okul öncesi eğitim kurumlarında uygulanan etkinlik planlarını inceleyiniz.	
<ul style="list-style-type: none">➤ Etkinlik planının bölümlerini gözden geçiriniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ İncelediğiniz etkinliğe yeni bir ad koyunuz.➤ Etkinliğin kazanım ve göstergelerini inceleyiniz.➤ Öğrenme sürecini okuyunuz.➤ Materyaller ,sözcük ve kavramları inceleyiniz➤ Etkinlik sonunda çocuklara yönlendirilen soruları inceleyiniz.➤ Aile katılım çalışmalarını ve yetersizliği olan çocuklar için yapılması gereken uyarılama çalışmasını inceleyiniz.➤ İncelediğiniz etkinlik planının bir örneğini not ediniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ İncelediğiniz etkinlik plan örneğini sınıfta arkadaşlarınıza sununuz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Sunumunuzda slayt ya da pano kullanınız.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

1. () Genel olarak program, yapılması öngörülen eylemleri ve alt basamaklarını kimlerin, nasıl yapacağını belirten ayrıntılı akış planıdır.
2. () Sarmal bir program kazanım ve göstergelerin süreç boyunca, ihtiyaç duyulduğu durumlarda farklı etkinlikler aracılığıyla tekrar tekrar ele alınmasını gerektirmez.
3. () Öğrenme süreçleri planlanırken yaşadıkları çevresel koşullar da dikkate alınır.
4. () Etkinlikler tek tek planlanıp uygulanabileceği gibi birden fazla etkinlik çeşidi uygun geçişlerle bir araya getirilip bütünleştirilmiş etkinlikler de hazırlanabilir.
5. () Etkinliklerin bir etkinlik planının öğrenme sürecinde arka arkaya sıralanması demek bütünleştirmek demektir.
6. () Okul öncesi eğitim programının bütünü aynı zamanda ilkokula hazırlık programıdır.
7. () Hareket etkinliği, çocukların motor gelişimlerinin desteklenmesi ve hareket becerilerinin kazandırılması amacıyla ele alınabileceği gibi geçiş etkinliği olarak da uygulanabilir.
8. () Öğretmen, ilgili ayda yer alan özel gün ve haftalar, alan gezileri ve gerçekleştirmeyi planladığı aile katılımı etkinliklerini, aylık planının ilgili bölümlerinde belirtir.
9. () Günlük eğitim akışı, öğretmenin o gün yapacağı etkinlikleri detaylı açıkladığı çerçeve bir plandır.
10. () Günlük eğitim akışı oyun zamanı ile başlar.

Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyarak doğru seçeneği işaretleyiniz.

11. Aşağıdaki özelliklerden hangisi Okul Öncesi Eğitim Programının özelliğidir?
A) Gelişimsel
B) Bütüncül
C) Sarmal
D) Esnek
E) Hepsi

12. Aşağıdakilerden hangisi programın temel özellikleri arasında sayılmaz ?
- A) Keşfederek öğrenme önceliklidir.
 - B) Kültürel ve evrensel değerleri dikkate almaz.
 - C) Özel gereksinimli çocuklar için uyarlamalara yer vermektedir.
 - D) Çocuk merkezlidir.
 - E) Oyun temellidir.
13. Aşağıdakilerden hangisi okul öncesi eğitimin amaçlarından biri değildir?
- A) Çocukların beden, zihin ve duyu gelişimini ve iyi alışkanlıklar kazanmasını sağlamak.
 - B) Onları ilkokula hazırlamak.
 - C) Çocuklara okuma- yazma öğretmek
 - D) Şartları elverişsiz çevrelerden ve ailelerden gelen çocuklar için ortak bir yetiştirme ortamı yaratmak.
 - E) Çocukların Türkçeyi doğru ve güzel konuşmalarını sağlamak.
14. Aşağıdakilerden hangisi 36-48 aylık çocukların bilişsel gelişim özelliklerindedir?
- A) Tek ayak üzerinde sıçrar.
 - B) Kendi kendine yemek yer.
 - C) Topu hedefe atar.
 - D) Zıt kavramları ayırt eder
 - E) Sırasını bekler.
15. Aşağıdakilerden hangisi programda yer verilen etkinlik türlerinden değildir?
- A) Türkçe
 - B) Müzik
 - C) Oyun
 - D) Matematik
 - E) Spor
16. Aşağıdakilerden hangisi aylık eğitim planını oluşturan süreçlerdendir?
- A) Kazanım ve göstergeler
 - B) Gelişim gözlem
 - C) Günlük eğitim akışı
 - D) Yazı yazma etkinliği
 - E) Öğrenme süreci
17. “Öğretmenin o gün yapacağı çalışmalara düzenli bir şekilde yer verdiği çerçeve bir plandır.” İfadesi aşağıdakilerden hangisini tanımlar?
- A) Aylık Eğitim Planı
 - B) Günlük Eğitim Akışı
 - C) Gelişim Dosyası
 - D) Kazanım ve Gösterge Tablosu
 - E) Etkinlik Planı

18. Aşağıdakilerden hangisi etkinlik planının bölümlerindedir?
A) Kazanımlar ve göstergeleri
B) Kavramlar
C) Öğrenme süreci
D) Değerlendirme
E) Hepsi
19. "Öğrenilen bilgilerin pekiştirildiği, eğitim sürecinin gözden geçirildiği önemli bir aşamadır" ifadesi aşağıdakilerden hangisinin tanımıdır?
A) Etkinlik planının değerlendirilmesi
B) Öğrenme süreci
C) Aylık eğitim planı
D) Günlük eğitim akışı
E) Göstergeler
20. "Çocukların yaş, gelişim özelliği, ilgi ve yetenekleri doğrultusunda gruplara ayrılarak farklı çalışmalar yaptıkları etkinliklerdir." ifadesi aşağıdakilerden hangisinin tanımıdır?
A) Bireysel Etkinlik
B) Büyük Grup Etkinliği
C) Küçük Grup Etkinliği
D) Toplu Etkinlik
E) Bütünleştirilmiş Etkinlik

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

ÖĞRENME KAZANIMI

Çocuğun ihtiyacına, yaş ve gelişim seviyesine uygun olarak öğrenme merkezlerine materyal hazırlayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Okul öncesi eğitim kurumlarında merkezlerde bulunması gereken araç-gereçleri ve materyalleri araştırınız. Araştırmanızın sonucunu sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

2. ÖĞRENME MERKEZLERİ

Öğrenme merkezleri çocukların bireysel gereksinimlerini karşılamak amacıyla farklı ayırma materyalleri ile bölünmüş, küçük gruplar hâlinde etkileşimde bulunacakları ve dikkatlerini yoğunlaştırarak oynayabilecekleri öğrenme alanlarıdır. Çocuklar özgürce deneyimlerde bulunup rahat hareket edebildikleri ortamlarda daha iyi gelişir, becerilerini sergileyebilirler. Merkezler, iç mekânlarda olduğu kadar dış mekânlarda da düzenlenmelidir.

2.1. Öğrenme Merkezlerinin Önemi ve Özellikleri

Öğrenme merkezleri çocukların serbest oyun oynama gereksinimlerini karşılamak için düzenlenmiş alanlardır.

Okul öncesi eğitimi kurumlarının, çocukların eğitim gereksinimlerini karşılayacak nitelikte tasarlanmış olması önemlidir. İyi tasarlanmış eğitim ortamları çocukların etkin öğrenmelerini destekler ve yaratıcı problem çözme becerilerini geliştirir. Eğitim programlarının başarıya ulaşması için eğitim ortamları iyi planlanmalı ve hazırlanmalıdır.

Eğitim programının amacına uygun şekilde planlanabilmesi ve uygulanabilmesi için eğitim ortamlarının öğrenme merkezlerini içerecek şekilde düzenlenmesi gerekmektedir.

Öğrenme merkezleri günlük eğitim akışında yer alan etkinliklerde ele alınan kazanım ve göstergeler doğrultusunda seçilmiş farklı materyalleri de barındıran, birbirinden çeşitli malzemelerle (çocuk boyundaki dolap / raflar, pano, farklı renkte halılar, yer döşemeleri veya yere yapıştırılan bantlar, vb.) ayrılmış olan oyun alanlarıdır. Bu merkezler çocukların serbest oyun oynama gereksinimlerini karşılamak için düzenlenmiş alanlardır.

Öğrenme merkezleri; kazanımlara uygun olarak yeni materyaller eklenmesi, bazı materyallerin kaldırılması, bazılarının da tekrar yerine konması şeklinde güncellenmelidir. Böylece çocukların materyallere olan ilgileri canlı tutulabilir. Öğrenme merkezlerinin düzenlenmesinde çocukların da fikirlerinin alınması, sınıfı benimsemelerine ve aldıkları sorumlulukları yerine getirmelerine destek olacaktır. Belirli bir öğrenme merkezinde oynayacak çocukların sayısı ile ilgili olarak ortaya çıkabilecek bir anlaşmazlık durumunda öğretmen oyun oynama süresine sınır getirebilir. Örneğin, dramatik oyun merkezi ilgi çekici materyalleri nedeniyle çocukların hepsinin aynı anda oynamak istedikleri bir bölüm olabilir. Öğretmen burada bir çalar saat bulundurabilir ve uygun bir süreye ayarlayarak çocukların bu merkezden dönüşümlü olarak yararlanmasını sağlayabilir. Çocuklar bu kuralı içselleştirdiklerinde, saat çaldığında malzemeleri toplayarak dramatik oyun merkezini bir sonraki gruba herhangi bir uyarı olmadan bırakacaklardır.

Okul öncesi eğitimi kurumlarında bulunması önerilen merkezler; blok, kitap, müzik, sanat, fen, dramatik oyun, bilgisayar, kum ve su merkezleridir. Blok, kitap, müzik, dramatik oyun merkezi bir okul öncesi eğitim kurumunda mutlaka bulunması gereken merkezlerdir. Öğretmen çocukların ilgi ve ihtiyaçlarını, sınıfın fiziki koşullarını ve materyallerin çeşitliliğini dikkate alarak diğer merkezleri de dönüşümlü olarak düzenleyebilir.

Sınıfta bulunan merkezlerin adlarının ve sembollerinin bulunduğu farklı renklerde kartlar hazırlanarak ait olduğu merkezde çocukların görebileceği bir yere asılmalı veya yapıştırılmalıdır. Örneğin, kitap merkezi için üzerinde kitap, okuyan çocuk resmi bulunan bir kart veya sanat merkezi için üzerinde palet ve boya fırçalarının resmi bulunan bir kart hazırlanabilir.

Öğretmen gerekli zaman ve durumlarda seçilen temalara uygun olarak bir süreliğine yeni merkezlerde oluşturabilir. Örneğin, Kızılay Haftası'nda, Kızılay etkinliklerini çağrıştıran materyallerden bir merkez oluşturulabilir. Bunun yanı sıra çocukların banka, postane, restoran, sağlık kurumları, alışveriş mağazaları vb. yerlerde yaşam becerilerini bağımsızca geliştirip uygulayabilecekleri farklı merkezler de hazırlanabilir. Geçici bir süre için oluşturulan bu merkezler çocukların ilgisine göre iki veya üç gün, bazen de bir hafta boyunca sınıfta yer alabilir.

Öğretmen, öğrenme merkezlerini çocuklar sınıfa gelmeden önce hazırlar. Güne başlama zamanından sonra tercih ettikleri merkezlerde oynamaları için çocuklara rehberlik eder. Öğrenme merkezini seçen çocuk ilgi ve isteği doğrultusunda etkinliğini sürdürür, çalışmasını bitirdiğinde bir merkezden diğerine geçebilir. Öğretmen, çocuklar merkezdeyken kendisi de sürece katılarak gözlem yapar; çocukları ve eğitim planını değerlendirebilmek için çocukların bireysel özelliklerini, çoğunlukla hangi merkezleri ve hangi arkadaşlarıyla oynamayı tercih ettiklerini not defterine kayıt eder.

Çocukların çeşitli deneyimler yaşayıp farklı kazanımlara ulaşabilmesi için onları diğer günlerde değişik merkezlere yönlendirmeye özen gösterir. Bunun yanı sıra merkezlerde farklı arkadaşlarıyla da oynamalarına dikkat eder.

Merkezlerin çocukların ilgi, ihtiyaç ve gereksinimlerine göre düzenlenmesi öğretimi etkili kılar. Çocukların bireysel farklılıklarının dikkate alınması daha faydalı bir ortama zemin hazırlar. Gerekğinde bu merkezlerdeki araç gereçlerin değiştirilmesi, etkinliklere göre geçici öğrenme merkezlerinin yapılması çocukların dikkatlerini çeker ve anlatılanları daha kalıcı yapar.

Merkezler çocuklara;

- Keşfetme, öğrenme, yaratma,
- Deneme ve uygulama,
- Problem çözme ve kritik düşünme becerilerini kullanma,
- Bağımsız öğrenme,
- Sınıf arkadaşlarıyla paylaşma becerisi kazanma şansı verir.

2.2. Öğrenme Merkezlerinin Özellikleri

2.2.1. Blok Merkezi

Çocukların yaşadıkları ortamlarda yer alan farklı boyut, şekil ve renkteki figürleri ve bunlar arasındaki ilişkileri fark etmesine ve farklı figürler kullanarak yapı-inşa oyunları aracılığıyla yaratıcılıklarını kullanmasına olanak tanıyan bir merkezdir. Bu merkez için geniş bir alana ihtiyaç vardır ve çocuklar hareketli olup çok ses çıkarabilecekleri için sessiz olunması gereken merkezlerden uzak olmalıdır.

Resim 2.1: Blok Merkezi

2.2.2. Kitap Merkezi

Çocukların okuma-yazma etkinliklerine ve kitaplara karşı olumlu tutumlar geliştirmesini sağlamayı, dil ve iletişim becerilerini desteklemeyi amaçlayan bu öğrenme merkezinin rahat, aydınlık ve görece sessiz bir mekânda olmasına özen gösterilmelidir. Bu merkez çocukların basılı materyalleri inceleyebileceği, bazen masada bazen bir mindere uzanarak kitap / dergi vb. bakabileceği bir alandır.

Resim 2.2: Kitap Merkezi

2.2.3. Müzik Merkezi

Çocukların müzik ile ilgili bilgi ve becerilerini destekleyerek deneyim kazanmalarını sağlayan etkinliklerin yapıldığı bir öğrenme merkezidir. Okul öncesi eğitim kurumunda müzik merkezinin olması, çocukların hem erken dönemde müzik eğitimiyle ilgili bireysel bilgi ve becerilerinin oluşmasını ve gelişmesini sağlayacak hem de genel müzik kültürünün oluşmasına katkıda bulunacaktır. Bu merkezde özellikle gerekli çalgı ve araç gereçlerin bulundurulması ve bunların hem çocuklar hem de öğretmenler tarafından etkin bir şekilde kullanılması, ritim duygusunun gelişebilmesi ve işitsel algının uyarılması açısından önemlidir. Çocuk bu merkezdeki çalgı ve araç gereçler yardımıyla bilişsel, dil, motor, sosyal ve duygusal becerilerini artırmaya yönelik çalışmalar da yapabilecektir. Ayrıca öğretmen çocuklarla birlikte artık materyallerden farklı sesler çıkaran müzik araç gereçleri yapmaya da özen göstermelidir.

Resim 2.3: Müzik Merkezi

2.2.4. Sanat Merkezi

Çocukların geçmiş deneyimleri ve öğrendiklerini temel alarak yeni fikirler ve özgün ürünler ortaya koymalarına olanak tanımayı amaçlayan, farklı malzemelerle etkileşime geçerek keşifler yapabileceği ve farklı deneyimler yaşayabileceği bir merkezdir. Bu çalışmalar süresince çocukların estetik algıları ve manipülatif becerileri gelişir.

Resim 2.4: Sanat Merkezi

Dönem başında ve daha küçük yaş gruplarında daha basit materyaller ile başlanması ve çocukların beceri düzeyleri arttıkça materyallerin de daha karmaşıklaşması gerekir. Çocukların ürettiği ürünlerin çocukların göz hizasında ve çocuklar tarafından sergilenmesine özen gösterilmelidir.

2.2.5. Fen Merkezi

Çocuklar dünyaya karşı içten gelen bir merak duyar ve çevrelerinde olup biteni öğrenmek ister. Bu öğrenme merkezi çocukların merak duygusu ve öğrenme arzusunu uyarmayı ve çocukların yaşadıkları dünya hakkında yeni şeyler öğrenmelerini desteklemeyi amaçlar. Çocukların bilimsel süreç becerilerini geliştirebilecekleri bu merkez, aydınlık olmalı, rahat çalışılabilecek şekilde düzenlenmeli ve görece sessiz merkezlere yakın olmalıdır.

Resim 2.5: Fen Merkezi

2.2.6. Dramatik Oyun Merkezi

Oyun, çocuğun bütün gelişim alanlarını destekler. Çocuklar dramatik oyun merkezinde aldıkları çeşitli rollerle hayal güçlerini de kullanarak değişik oyunlar oynarlar. Bazen anne, baba, çocuk, hemşire, doktor, öğretmen gibi çeşitli kimliklerle gelecekte üstlenecekleri rollere hazırlanırlar. Çocuk bu merkezde kendi kendine ya da arkadaşlarıyla oyun oynarken hayal gücünü geliştirir. Paylaşma, yardımlaşma ve kurallara uyma gibi pek çok sosyal davranışı kazanır.

Resim 2.6: Dramatik Oyun Merkezi

Oyunu paylaşırken arkadaşlarıyla iletişim kurar. Hayal güçlerini de oyuna katarak yaratıcılıklarını geliştirirler. Tek başına ya da grupta oynanan oyunlarda çocuk bazen duygusal problemlerini, sıkıntılarını ifade ederek duygusal bir rahatlama sağlar. Bu nedenle öğretmenin dramatik oyun merkezinde iyi gözlem yapması gerekir.

Resim 2.7: Dramatik Oyun Merkezine Oyun

2.2.7. Manipülatif Oyun Merkezi

Çocukların sayıları tanıma, sınıflandırma, gruplama, parçalardan bütün oluşturmalarını sağlayan, düşünme, karar verme, akılda tutma gibi zihinsel işlevleri geliştiren bir merkezdir.

Resim 2.8: Manipülatif Oyun Merkezi

Bu merkezde bulunan takmalı sökmeli oyuncaklar, parça bütün materyalleri, kavram kartları vb .materyaller çocukların küçük kas gelişimleri ve bilişsel gelişimlerini destekler. Bu materyaller, çocukların bireysel ve grup halinde oynamalarına uygun materyallerdir.

2.2.8. Kum ve Su Merkezi

Okul öncesi eğitim kurumlarında öğretmenin farklı zamanlarda kurup kaldırabileceği merkezlerdendir. Kum ve su havuzları çocukların rahatlamalarını sağlamakla kalmayıp yaratıcılıklarını da destekleyip bir çok kavramı yaparak ve yaşayarak öğrenmesine destek olur. Doku, miktar hacim, ağırlık, renkler gibi kavramların yanı sıra, akışkanlık, aşınma, taşınma, rüzgarın etkisi gibi birçok olayı da su ve kum masalarında keşfetmeleri mümkündür. Ayrıca su ve kum masalarındaki etkinliklerle çocuk farklı bilgiler arasında ilişki kurmayı da öğrenir.

Resim 2.9: Kum ve Su Merkezi

2.2.9. Bilgisayar Merkezi

3-4 yaş gelişimsel olarak çocukların bilgisayarı keşfetmeye hazır oldukları dönemdir. Bilgisayar merkezinde öğretmenin yardımıyla çocuklara; uzun süreli bellek becerilerinin, el-göz koordinasyonunun, sözel becerilerin, problem çözme, soyutlama ve kavramsal becerilerin kazandırılması mümkündür.

Resim 2.10: Bilgisayar Merkezi

Çocukların dikkatlerinin dağılmaması ve rahat araştırma yapabilmelerinin sağlanması için bu merkezin sakin bir bölümde hazırlanması gerekir.

2.3. Öğrenme Merkezlerinin Düzenlenmesinde Dikkat Edilecek Noktalar

Öğrenme merkezleri sınıf içinde özelliklerine göre yerleştirilmelidir. Örneğin hareketli oyunlar oynanabilen blok merkezinin kitap merkezinden mümkün olduğunca uzak bir yerde düzenlenmesi farklı ilgi alanlarında bulunan çocuklara rahatlık sağlayacak, sınıf düzeninin sağlanmasına da doğal yoldan yardımcı olacaktır.

Oluşturulan merkezin sınırları, uygun etkileşimlerin bir alandan diğer alana kolaylıkla taşınabilmesi ve çocukların değişken ilgilerini yanıtlayabilmesi için esnek olmalıdır.

Öğretmen, öğrenme merkezlerinde sınıfın fiziksel özelliklerini ve çocuk sayısını dikkate alarak çocukların bireysel gereksinimlerine ve ilgilerine yönelik düzenlemeler yapar. Bir sınıfta kaç merkez olacağını sınıftaki çocuk sayısı ve sınıfın fiziksel koşulları belirler.

Her merkezde oynayacak çocuk sayısını ise sınıftaki merkezlerin sayısı, merkezlerin büyüklüğü ve materyallerin yeterliliği belirler.

Bu ortamlarda dikkat edilmesi gereken nokta, öğrenme merkezlerinin birbirlerinden belirgin bir biçimde ayrılmış olmasıdır. Bunun amacı çocukların küçük gruplar hâlinde her bir öğrenme merkezinde daha etkin çalışabilmesini sağlamaktır.

Öğrenme merkezleri birbirinden ayrılmış olsa da birbirinden kopuk ve bağımsız değildir. Çocuklar bir öğrenme merkezinde çalışırken diğerlerinde neler olup bittiğini kolayca takip edebilir. Bir öğrenme merkezinden diğerine erişim oldukça kolaydır.

Öğrenme merkezleri birbirinden açık raf sistemine sahip, çocuk boyuna uygun dolaplarla ayrılmıştır. Dolapların çocuk boyuna uygun olması çocuğun çalışmak istediği materyale kendi başına ulaşması ve işini bitirince materyali yine kendi başına yerine kaldırması açısından önemlidir. Olası çarpma ve yaralanmaları önlemek için masa ve sandalyelerin kenarlarının sivri değil oval olmasına dikkat edilmelidir.

Mekânın daha küçük olduğu sınıflarda bütün öğrenme merkezlerine yer verilmeyebilir. Böyle bir durumda var olan öğrenme merkezleri birden fazla amaç için kullanılabilir.

Örneğin sanat merkezi aynı zamanda fen merkezi olarak dramatik oyun merkezi ise aynı zamanda blok merkezi olarak kullanılabilir.

Etkinlik 2.1: Çevrenizde bulunan bir okul öncesi eğitim kurumuna giderek öğrenme merkezlerini inceleyiniz. İncelediğiniz öğrenme merkezlerinin bir krokisini çiziniz. Çizdiğiniz krokiyi sınıfta öğretmen ve arkadaşlarınıza sunarak görüş alışverişinde bulununuz.

Resim 2.11: İdeal okul öncesi sınıfı öğrenme merkezi yerleşimi

2.4. Öğrenme Merkezlerinde Yer Alan Materyaller

2.4.1. Blok Merkezi Materyalleri

Farklı materyallerle (ahşap, köpük, plastik, kâğıt, karton) yapılmış bloklar, içi boş bloklar, minyatür hayvan figürleri (çiftlik hayvanları, yabani hayvanlar, evcil hayvanlar) insan figürleri (itfaiyeci, polis, asker vb.), kamyonet ve arabalar, farklı eğimlerdeki rampalar, yol-sokak-bina trafik işaret ve levhaları, legolar, ev figürleri, farklı renklerde kâğıt ve kartonlar, tekerlekler, kâğıt havlu tuvalet kâğıdı ruloları, farklı boyutlarda kutu-kartonlar, çeşitli figür ve blokların içine konabileceği kutu ve sepetler vb. bulundurulabilir.

2.4.2. Kitap Merkezi Materyalleri

Çocukların ulaşabileceği yükseklikte kitaplık-raflar, resimli kitaplar, sandalye-koltuk, minderler, masa, broşürler, dergiler, ansiklopediler, atlaslar, kataloglar, farklı boyutlarda resimli kartlar, yazılı materyaller, gazete, farklı temalara uygun olarak hazırlanmış afişler, ABC kitapları, kumaş kitaplar, çocukların hazırladığı kitaplar, haritalar, büyüteçler, restoran menüleri, telefon rehberi, hikâye ve masal kahramanlarının maketleri, üç boyutlu resimli kitaplar, hikâyelerin anlatıldığı CD'ler, bilgisayar, yansı cihazı, masa lambası, bilmece kitapları veya kartları, boyama kitapları, tekerleme, şiir kitapları, biyografiler ve kavram kitapları, bellek kartları, kavram oyuncakları vb. bulundurulabilir.

Resim 2.12: Kitap Merkezinde Materyaller

2.4.3. Müzik Merkezi Materyalleri

Vurmalı çalgılar (Orff çalgıları) bulundurulmalıdır. Örneğin ezgili vurmalı çalgılardan glockenspiel, metalofon, ksilofon, ezgisiz vurmalı çalgılardan ise ritim (tartım) çubuğu, kastanyet, marakas, agogo, çelik üçgen, ziller, davul, tef bulundurulması önerilmektedir. Öğretmenin kullanması için piyano, org, gitar, keman, blok flüt, melodika, vb. bulundurulmalıdır. Çocuklarla kullanılmak üzere ise CD çalar, klasik müzik CD'leri, çocuk şarkıları CD'leri ve müzik kitapları bulundurulmalıdır.

Resim 2.13: Müzik Merkezinde Materyaller

2.4.4. Sanat Merkezi Materyalleri

Pastel boya, kuru boya, gazlı kalem, sulu boya, akrilik boya, tutkallı boya, beyaz kâğıt, renkli fon kartonları, rulo kraft kâğıtları, naylon poşetler, köpük (strafor) panolar, kumaş, cam, metal yüzeyler, düz taşlar, şişe kavanoz ve çeşitli büyüklükte karton kutular, kâğıt bardaklar, desenli duvar kâğıtları, kap kâğıtları, gazete dergi, ahşap boyama materyalleri, her türlü kolaj (kesme yapıştırma) malzemeleri, değişik renk ve desende kâğıtlar, alüminyum folyo, yoğurma materyali olarak oyun hamurları, kil, yapıştırıcı olarak beyaz (plastik) tutkal, makaslar, kâğıt peçete ve ruloları, pipetler, kürdan, kumaş parçaları, renklendirilmiş pamuklar, şampuan şişeleri, ipler, düğmeler, alçı kalıpları, maskeler, makarnalar, boncuklar, ressamalara ait tablolar ve reproduksiyonlar, kartpostallar, posterler, gezi fotoğrafları, müze broşürleri, çıkartmalar, resimli takvimler, çocukların yaptığı resimler, sergi panosu, sanat haberlerinin yer aldığı gazete ve dergiler, çocukların çektiği fotoğraflar, proje çalışmaları, koleksiyonlar, ülkeleri tanıtan resimler, çocuklar için önlük veya eski tişörtler, palet, tuval, baskı çalışmaları için; yaprak patates, çarşaf, süngerden kalıplar, fırçalar, şövaleler vb. bulundurulabilir.

Resim 2.14: Sanat Merkezinde Materyaller

2.4.5. Fen Merkezi Materyalleri

Standart ve standart olmayan duyu malzemeleri bulundurulabilir (Örneğin kum, su, pirinç, nohut, mısır farklı boyuttaki kaplara konabilir veya büyükçe bir kap farklı zamanlarda farklı malzemelerle doldurulabilir.). Materyallerin gerçek nesnelere oluşmasına özen gösterilmelidir.

Akvaryum, saat, takvim, cetvel, mezura, metre, hesap makinesi, kum saati, küre, harita, ülkeleri tanıtan resimler, büyüteç, mikroskop, stetoskop, bilgisayar, ayna, termometre, kronometre, pusula, dürbün, ip, lastik, rafya, kurdele, rüzgârgülü, mıknatıs, terazi, kuru yapraklar, taşlar, böcek koleksiyonları, ölçü kapları ve ölçü kaşıkları, bilim kitapları, slayt ve slayt makinesi, kamera, fotoğraf makinesi, fen ve doğa konusu ile ilgili fotoğraflar, afişler, filmler, belgeseller, insan vücudu modeli, iskelet modeli, diş modeli, evcil hayvanlar, evcil hayvan kafesleri, kuş yuvaları, hayvan tüyleri, bitkiler ve çimlendirme kapları, kum, kil, toprak, su, deniz kabukları, el feneri, saç kurutma makinesi, piller, teller, ampuller, radyo gibi elektrikli aletler, süzgeç, huni, plastik kaplar, kapaklar, kek kalıpları ve kovalar gibi çeşitli mutfak eşyaları, fasulye, nohut, mercimek gibi değişik baklagiller ve tohumlar, un, tuz, şeker, kabartma tozu, tutkal, mum, tebeşir, pamuk, tarak, farklı dokularda kumaşlar, makas, besin piramidi panosu, balonlar, naylon torbalar, çeşitli demir ve tahta çubuklar, röntgen filmleri gibi malzemeler bulundurulabilir. Sayı kartları (kartondan, mukavvadan, tahtadan sayılar), eşleştirme kartları, boncuklu abaküs, üç boyutlu nesnelere (renkli kapaklar, kâğıt bardak), renkli kâğıtlar, çeşitli uzunluklarda materyaller (kalemler, pipetler, boyalar), toplar, balonlar, legolar, bloklar, yazı tahtası ve yapbozlar da bu merkezde bulundurulabilecek malzemelerdendir.

2.4.6. Dramatik Oyun Merkezi Materyalleri

Kukla perdesi, çeşitli kuklalar (el kuklası, ipli kukla, parmak kuklası, çomak kukla vb.), maskeler, kostümler, şapkalar, şallar, atkılar, kurdeleler, tüller, eşarplar, çantalar, aksesuarlar, yapılandırılmış oyuncaklar (örneğin evcilik oyuncakları, tamir malzemeleri vb.), minderler, çantalar, peruklar, eldivenler, kemerler, gözlükler, yağmurluklar, oyun evi, bloklar, çadır, sepetler, çeşitli tiyatro oyunlarının afişleri, posterler, maketler, minyatür oyuncaklar, çeşitli meslek gruplarına özgü materyaller (örneğin stetoskop, itfaiyeci miğferi, aşçı şapkası), tarak, ayna, bardaklar, oyuncak yemek takımı (tabak, çanak, kaşık, çatal), piknik sepeti, vazo ve çiçekler, boş kutular, süpürge, fırça, faraş, telefon, cep telefonu ve telefon rehberi, gazete, dergiler, magazinler, defterler, kalemler, renkli kâğıtlar, kendinden yapışkan not kâğıtları, eski daktilo, klavye, önlükler, kablosu kesilmiş eski saç kurutma makinesi vb. bulundurulabilir.

Resim 2.15: Dramatik Oyun Materyalleri

2.4.7. Manipülatif Oyun Merkezi Materyalleri

Çocuklarda problem çözme, kavram oluşumu gibi birtakım zihinsel yeteneklerinin gelişimine yardımcı olan bu merkezde; Sayı kartları, (karton, mukavvadan, tahtadan sayılar), eşleştirme kartları, sıralama kartları, şekil kartları, boncuklu abaküs, üç boyutlu nesnelere, renkli küçük tahta bloklar, Legolar, dominolar, memory kartları, yap-bozlar, noperler, takıp çıkarmalı oyuncaklar, yazı tahtası vb. yer alır.

Resim 2.16: Manipülatif Oyun Materyalleri

Manipülatif oyun merkezinde bulunan materyaller öğretmen kontrolünde kullanılmalıdır. Öğretmen materyalleri çocuklara vermeden önce materyali tanıtmalı ve kullanım yönergelerini çocuklara açıklamalıdır.

2.4.8. Kum ve Su Merkezi Materyalleri

Farklı büyüklükte kaplar, kovalar, kürekler, tırmıklar, küçük bloklar, farklı ağırlıkta materyaller (sünger, taş, tahta, plastik, metal oyuncaklar), arabalar, plastik kamyonla, kalıplar vb bulundurulabilir.

Resim 2.17: Kum-Su Oyun Materyalleri

2.4.9. Bilgisayar Merkezi Materyalleri

Bilgisayarlar, masa ve sandalyelerin yanı sıra çocukların yaş ve gelişim düzeylerine uygun bilgisayar programları bulundurulur. Öğretmen etkinliklerde vereceği bir çok kavramı bilgisayar programları sayesinde pekiştirebilir.

Resim 2.18: Parça-Bütün Kavramı İçin Bilgisayar Programı

Etkinlik 2.2: Öğrenme merkezleri ve merkezlerde bulunması gereken materyallerle ilgili pano hazırlayınız.

2.5. Öğrenme Merkezlerinin Çeşitlendirilmesinin Önemi

Gerekli zaman ve durumlarda seçilen temalara uygun olarak bir süreliğine yeni merkezler oluşturabilir. Örneğin “Kağıdın Oluşumu” ile ilgili bir etkinlik yapılırken kağıt çeşitleri ve kağıttan yapılan malzemelerden oluşan geçici ilgi merkezi oluşturulabilir.

Geçici bir süre için oluşturulan bu merkezler çocukların ilgisine göre iki veya üç gün, bazen de bir hafta boyunca sınıfta yer alabilir. Çocukların sınıfın farklı bölümlerini kullanması, farklı materyallerle tanışması, ilgilerinin ve yeteneklerinin ortaya çıkarılması, tüm gelişim alanlarının desteklenmesi açısından öğrenme merkezlerinin çeşitlendirilmesi önemlidir.

2.6. Öğrenme Merkezlerinin Çocuğun Gelişimi Açısından Önemi

Öğrenme merkezleri ile çocukların farklı deneyimleri etkin bir şekilde yaşamalarına, daha küçük gruplarda birbirleriyle doğal ilişkiler kurmalarına, oyun esnasında karşılaştıkları problemleri çözmelerine, karar ve sorumluluk almalarına, kendilerini ifade etmelerine ve birbirlerinden öğrenmelerine fırsat tanınmış olur.

Öğretmen etkinliğe uygun olarak geçici merkez oluştururken gerekli araç gereçleri ailelerden de temin edebilir. Öğretmen bu merkezi çocuklarla birlikte oluşturmaya özen göstermelidir.

2.6.1. Blok Merkezinin Çocuğun Gelişimi Açısında Önemi

Blok merkezinde çocuklar değişik şekilde ve ebattaki tahta blokları birleştirerek üst üste koyarak evler, kuleler, gemiler vb. daha birçok yaratıcılık gerektiren şeyler yaparlar. Bu merkez çocuklara el-göz koordinasyonu geliştirme, paylaşma-yardımlaşma-iş birliği duygusu geliştirme, bilişsel becerilerini kullanma, bir şeyler üretebilme imkânı verdiğiinden dolayı da mutluluk sağlar.

2.6.2. Kitap Merkezinin Çocuğun Gelişimi Açısında Önemi

Çocukların kitapları inceleyerek neden-sonuç ilişkisi kurmalarına, hayal güçlerini zenginleştirmelerine, kendilerini sözle ifade etmelerine, empati kurma becerilerinin gelişmesine yardımcı olan bir merkezdir. Çocuklar zaman zaman bu hikâye kitaplarını ellerine alıp öğretmenleri onlara nasıl hikâye okuyorsa tıpkı öyle birbirlerine bu hikâyeleri resimlerine bakıp anlatmaya çalışırlar. Buda çocukların hayal güçlerini ve dil gelişimlerini büyük oranda destekler. Kitap merkezi ile çocukların dil gelişimleri, görsel okuma becerileri gelişir. Kitap Merkezinin amacına uygun kullanılması, materyallerin çeşitliliği ve ilgi çekici olması çocuklara küçük yaşta kitap sevgisinin aşılmasında önemlidir.

2.6.3. Müzik Merkezinin Çocuğun Gelişimi Açısında Önemi

Çocuğun müzikle ilgili yeteneklerini ortaya çıkaran, ses eğitimine yardımcı olan, dinleme alışkanlığı kazandıran, şarkı söylerken yeni sözcükler öğrenmesine, estetik duygularını geliştirmesine, müzik kulağının gelişmesine yardımcı olan bir merkezdir. Müzik merkezi çocukların müzik sevgisini, ritim duygusunu geliştirir, müzik yeteneklerinin ortaya çıkmasını sağlar, sosyal-duygusal gelişimini destekler ve ses-kulak eğitimine katkı sağlar.

2.6.4. Sanat Merkezinin Çocuğun Gelişimi Açısında Önemi

Çocukların yaratıcılıklarının gelişmesine, farklı sanat etkinlikleri yaparak kendilerini ifade etmelerini sağlayan bir merkezdir. Bu merkezde yapılan etkinliklerle çocukların küçük kas gelişimleri, el – göz koordinasyonları ve estetik duyguları gelişir. Paylaşma, iş birliği, yardımlaşma ve birbirlerini dinleme becerileri kazanırlar.

2.6.5. Fen Merkezinin Çocuğun Gelişimi Açısında Önemi

Çocukların belli bir obje ve uyarıcı üzerinde dikkatlerini toplayabilmelerine, kendisini ve çevresini algılayabilmelerine, olaylar ve nesnelere arasında ilişki kurabilmelerine, akıl yürütebilmelerine, problem çözebilme yeteneklerini geliştirmelerine yardımcı olan bir merkezdir. Bu merkez; çocukların bilimsel düşünmelerini, yaparak yaşayarak öğrenmelerini, neden-sonuç ilişkileri kurmalarını, kendilerine güven duymalarını, doğa-çevre sevgisini kazanmalarını, kendi becerilerini tanımlarını ve fen etkinliklerini sevmelerini sağlar.

2.6.6. Dramatik Oyun Merkezinin Çocuğun Gelişimi Açısında Önemi

Bütün çocukların isteyerek ve eğlenerek oynadıkları bir merkezdir. Çocuklar bu merkezde yaşamlarında önemli yer tutan kişileri (anne-baba-arkadaş-hala vb.), olayları, kendilerini etkileyen durumlarıymış gibi yaparak canlandırır. Bu, çocukların hayal dünyasını geliştirir, öğretmene çocuğun bu yaşamı, onu etkileyen kişiler hakkında bilgi verir ve çocukları gelecekte üstlenecekleri rollere hazırlar. Dramatik oyun merkezi; çocukların arkadaşlarıyla iletişimlerini, paylaşma-yardımlaşma-işbirliği becerilerini geliştirir, toplumsal kuralları öğrenmelerini sağlar. Dil gelişimini, rol yeteneğini ve yaratıcılıklarını destekler.

2.6.7. Kum ve Su Merkezi Merkezinin Çocuğun Gelişimi Açısında Önemi:

Kumla ve suyla oynamak çocukları rahatlatır, sakinleştirir. Çocuklar kum ve suyla yaptıkları çalışmalarla paylaşmayı, işbirliğini öğrenir. Ağırlık, dolu- boş, ıslak, kuru, doku gibi kavramları öğrenirler. Nesnelere kum ve suyla doldurup boşaltma işlemleriyle motor gelişimleri desteklenir.

2.6.8. Bilgisayar Merkezi Merkezinin Çocuğun Gelişimi Açısında Önemi

Çocuklar için hazırlanmış programlar farklı bir çok kavramı (renk, sayı, şekil, mekanda konum, zaman vb) kazandırmada yardımcı olur. Bu sayede bilişsel gelişimleri desteklenir. Ayrıca hazır bilgisayar programlarıyla çocuklara sosyal- duygusal, dil, özbakım becerileri konusunda uygulamalar yaptırarak bu gelişim alanlarının desteklenmesi sağlanır.

UYGULAMA FAALİYETİ

Çevrenizdeki okul öncesi eğitim kurumlarına giderek, öğrenme merkezlerini inceleyiniz. İncelediğiniz merkezlerin fotoğraflarını çekiniz.Çektiğiniz fotoğraflarla bir sunum hazırlayarak arkadaşlarınızla paylaşınız.

İşlem basamakları	Öneriler
➤ Çevrenizdeki okul öncesi eğitim kurumlarına giderek öğrenme merkezlerini inceleyiniz.	➤ Öğrenme merkezleriyle ilgili bilgilerinizi gözden geçiriniz. ➤ Gideceğiniz kurumdan randevu almayı unutmayınız.
➤ Sınıf öğretmeninden öğrenme merkezlerinin kullanımıyla ilgili bilgi alınız.	➤ Sınıf öğretmenine yöneltmek üzere merkezlerle ilgili sorular hazırlayınız.
➤ Öğrenme Merkezlerinin fotoğraflarını çekiniz.	➤ Fotoğraflama esnasında çocukların fotoğraf karesinde olmamasına özen gösteriniz.
➤ Çektiğiniz fotoğraflardan oluşan bir sunum hazırlayınız.	➤ Sunumda her öğrenme merkezinden yeterli sayıda fotoğraf bulundurmaya özen gösteriniz.
➤ Sunumunuzu sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.	➤ Sunum sırasında görsellerle ilgili gerekli açıklamaları yapmaya özen gösteriniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise **D**, yanlış ise **Y** yazınız.

1. () Öğrenme merkezleri çocukların serbest oyun oynama gereksinimlerini karşılamak için düzenlenmiş alanlardır.
2. () Öğretmen güne başlama zamanından sonra tercih ettikleri merkezlerde oynamaları için çocuklara rehberlik eder
3. () Yapı inşa oyunlarının oynandığı merkez sanat merkezidir.
4. () Hareketli oyunlar oynanabilen blok merkezinin kitap merkezinden mümkün olduğunca uzak olması gerekir.
5. () Sınıf mekânı küçük olsa da bütün öğrenme merkezleri hazırlanmalıdır.
6. () Bir sınıfta kaç merkez olacağını sınıftaki çocuk sayısı ve sınıfın fiziksel koşulları belirler.
7. () Akvaryum, saat, takvim, cetvel, mezura, metre, hesap makinesi, kum saati, küre, harita gibi araçlar fen merkezinde bulunan araçlardır.
8. () Dramatik oyun merkezinde çocuklar anne, baba, çocuk, hemşire, doktor, öğretmen gibi çeşitli kimliklerle gelecekte üstlenecekleri rollere hazırlanırlar.
9. () Geçici merkezler 3-4 ay süresince sınıfta yer almalıdır.
10. () Kitap merkezinde kitaplar çocukların zarar vermemesi için ulaşamayacakları dolaplarda muhafaza edilmelidir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise “Modül Değerlendirme” ye geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere altlarındaki seçeneklerden hangisinin getirilmesi gerektiğini işaretleyiniz.

1. Bir düşüncenin, bir işin ve tasarımın sonuçlandırılması için önceden belirtilen hususların çizgi, resim veya yazı ile gösterilmesinedenir.
A) Plan
B) Program
C) Etkinlik
D) Çizelge
E) Kroki
2. Program, okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden 36-72 aylık çocukların motor, sosyal-duygusal, dil ve bilişsel gelişimlerinin desteklenmesini, özbakım becerilerinin kazandırılmasını vehazır bulunuşluklarının sağlanmasını amaçlamaktadır.
A) Kreşe
B) İlköğretime
C) Hayata
D) Ev ortamına
E) Oyuna
3. “.....öğretmenin o gün yapacağı çalışmalara düzenli bir şekilde yer verdiği çerçeve bir plandır.”
A) Etkinlik Planı
B) Aylık Plan
C) Günlük Eğitim Akışı
D) Kazanım Göstergeler
E) Gelişim Tablosu

Aşağıdaki soruyu dikkatlice okuyunuz ve doğru seçeneği işaretleyiniz.

4. Aşağıdakilerden hangisi okulöncesi eğitiminin amaç ve görevlerinden değildir?
A) Çocukların beden, zihin ve duygu gelişimini ve iyi alışkanlıklar kazanmasını sağlamak,
B) Onları ilkokula hazırlamak,
C) Şartları elverişsiz çevrelerden ve ailelerden gelen çocuklar için ortak bir yetiştirme ortamı yaratmak,
D) Çocukların Türkçeyi doğru ve güzel konuşmalarını sağlamaktır.
E) Okuma-yazmayı öğretmek

5. Aşağıdakilerden hangisi bilişsel alana ait bir kazanıma örnek olamaz?
- A) Nesne/durum/olaya dikkatini verir.
B) Farklılıklara saygı gösterir.
C) Nesne/durum / olayla ilgili tahminde bulunur.
D) Nesne veya varlıkları gözlemler.
E) Algıladıklarını hatırlar.
6. İlişki kurma, eşleştirme, gruplama, sıralama, örüntü oluşturma, sayma, toplama-çıkarma, geometrik şekilleri (sembolleri) tanıma ve grafik hazırlama çalışmaları hangi etkinlik türünün içinde yer alır?
- A) Dramatik etkinlik
B) Müzik etkinliği
C) Matematik Etkinliği
D) Hareket etkinliği
E) Fen Etkinliği
7. “Çocukların temel hareket becerilerini geliştirerek çocuğun fiziksel, motor, bilişsel, dil, sosyal ve duygusal, gelişimine ve öz bakım becerilerine katkıda bulunmaktadır.” ifadesi hangi etkinliğin amaçlarındanındır?
- A) Alan gezileri
B) Dramatik etkinlik
C) Müzik etkinliği
D) Hareket etkinliği
E) Sanat Etkinliği
8. Kukla perdesi, çeşitli kuklalar (el kuklası, ipli kukla, parmak kuklası, çomak kukla vb.), maskeler, kostümler, şapkalar, şallar, atkılar, kurdeleler, tüller, eşarplar, çantalar, aksesuarlar, yapılandırılmış oyuncaklar hangi öğrenme merkezinde bulunan materyallerdendir?
- A) Dramatik Oyun Merkezi
B) Müzik Merkezi
C) Blok Merkezi
D) Fen Merkezi
E) Sanat Merkezi
9. Aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?
- A) Merkezler birbirlerinden belirgin bir şekilde ayrılmış olmalıdır.
B) Merkezlere çocuklar öğretmen tarafından yönlendirilmelidir.
C) Öğrenme merkezlerini birbirinden ayıran dolaplar ya da paravanlar çocukların boylarından yüksek olmalıdır.
D) Merkezlerde oynayacak çocuk sayısı öğretmen tarafından belirlenmelidir.
E) Sanat merkezinde yapılan etkinlikler çocukların sadece büyük kas gelişimlerini destekler.

10. “Çocukların bina, kule, yol inşa ederek mekân algılarını geliştiren, yaratıcılıklarını, küçük kas gelişimlerini destekleyen, el ve göz koordinasyonlarını geliştiren bir merkezdir.” İfadesinde belirtilen hangi öğrenme merkezidir?
- A) Sanat Merkezi
 - B) Fen Merkezi
 - C) Müzik Merkezi
 - D) Blok Merkezi
 - E) Kitap Merkezi

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise “Kontrol Listesi” ne geçiniz.

KONTROL LİSTESİ

Bu modül kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız becerileri Evet, kazanamadığınız becerileri Hayır kutucuğuna (X) işareti koyarak kendinizi değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Etkinlik planı ile ilgili bilgilerinizi gözden geçiriniz. 60-72 aylık çocukların gelişim özelliklerini, kazanım ve göstergelerini incelediniz mi?		
2. Çevrenizdeki okul öncesi eğitim kurumlarında uygulanan etkinlik planlarını incelediniz mi?		
3. Etkinlik planının bölümlerini gözden geçirdiniz mi?		
4. İncelediğiniz etkinlik plan örneğini sınıfta arkadaşlarınıza sundunuz mu?		
5. Çevrenizdeki okul öncesi eğitim kurumlarına giderek öğrenme merkezlerini incelediniz mi?		
6. Sınıf öğretmeninden öğrenme merkezlerinin kullanımıyla ilgili bilgi aldınız mı?		
7. Öğrenme Merkezlerinin fotoğraflarını çektiniz mi?		
8. Çektiğiniz fotoğraflardan oluşan bir sunum hazırladınız mı?		
9. Sunumunuzu sınıfta arkadaşlarınızla paylaştınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda “Hayır” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınız “Evet” ise bir sonraki modüle geçiniz.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ -1'İN CEVAP ANAHTARI

1	Doğru
2	Yanlış
3	Doğru
4	Doğru
5	Yanlış
6	Doğru
7	Doğru
8	Doğru
9	Yanlış
10	Yanlış
11	E
12	B
13	C
14	D
15	E
16	A
17	B
18	E
19	A
20	C

ÖĞRENME FAALİYETİ -2'NİN CEVAP ANAHTARI

1	Doğru
2	Doğru
3	Yanlış
4	Doğru
5	Yanlış
6	Doğru
7	Doğru
8	Doğru
9	Yanlış
10	Yanlış

MODÜL DEĞERLENDİRMENİN CEVAP ANAHTARI

1	A
2	B
3	C
4	E
5	B
6	C
7	D
8	A
9	A
10	D

KAYNAKÇA

- BAYKOÇ Necate, AKMAN Yıldız, KANPOLAT Semira, YILDIZ Feryal, **Okul Öncesi Eğitim İçin Uyarlamalarıyla Etkinlik Örnekleri**, Vize Yayıncılık, Ankara, 2014
- dergipark.ulakbim.gov.tr/goputeb/article/download/.../5000035159
(24.03.2016/16:35)
- GÜNDOĞDU K., **2002 ve 2006 Okul Öncesi Öğretim Programlarında Yer alan Değişikliklerin Öğretmen Algılarına Göre Karşılaştırılması**, Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt: 17,2008.
- <http://www.acevokuloncesi.org/ogrenme-ortami/fiziksel-ortam/ogrenme-merkezleri>(25.03.2016/12:20)
- http://www.ataturkuni.com/ow_userfiles/plugins/forum/attachment_1309_5441301cd1fc9_5441300d0c03e_%C3%87OCUK-VE-OYUN-3.pdf(23.03.2016/13:45)
- <http://www.farklicocuk.com.tr/okul-oncesi-program-aciklamasi>(23.03.2016/14:24)
- <http://www.onceokuloncesi.com/.../786e0092ec5695e4a707d64bb19cd989.do>.(23.03.2016/13:23)
- <http://www.onceokuloncesi.com/program-dokumanlari/okul-oncesi-ogrenme-merkezleri-nasil-olmalidir-81403.html>(21.03.2016/14:10)
- <http://www.sediryayinlari.com/etkinlik-zamani-ve-etkinlik-plani/53>(21.03.2016/10:15)
- <http://www.turkcebilgi.com/plan> (23.05.2016/14.15)
- <http://www.yapacocuk.com/ogrenme-merkezi>(22.03.2016/17:40)
- KAYNAK T., Selda Kreş, **Gündüz Bakımevleri ve Anaokullarının Çocuğun Gelişimi Üzerindeki Etkileri**, Beyaz Gemi Yayınları, İstanbul,1998.
- T.C. Milli Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü Okul öncesi Eğitim Programı, Ankara, 2013.
- ZENBAT R. **Okul Öncesi Eğitim Kurumları, 0-6 Yaş Anne-Baba ve Çocuk Rehberi**, Beyaz Gemi Yayınları, İstanbul,1998.

Ek 1

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI OKUL ÖNCESİ EĞİTİM PROGRAMI GELİŞİM GÖZLEM FORMU

Sayın Öğretmen

Bu form çocukların aşağıda belirtilen alanlardaki gelişimlerine ilişkin gözlemlerinizi kaydetmeniz amacıyla hazırlanmıştır. Sizden her çocuğun gelişimsel ilerlemelerini ve desteklenmesi gereken gelişimsel özelliklerini bu forma kaydetmeniz beklenmektedir. Gözlem tarihleri arttıkça formun gözlem satırı çoğaltılarak kullanılmalıdır. Gözlem yapılan gün içinde hangi gelişim alanında kayda değer/kritik bir özellik varsa daha çok o özelliği belirtmeniz yerinde olacaktır. Çocuğa ait özel bir görüş ve öneriniz varsa ilgili bölüme ayrıntılı olarak yazınız.

Okul Adı :

Öğretmenin Adı ve Soyadı:

Çocuğun Adı ve Soyadı :

Çocuğun Doğum Tarihi : / / 20....

Çocuğun Cinsiyeti :

Gelişim Alanları Gözlem Tarihi	Motor Gelişim	Bilişsel Gelişim	Dil Gelişimi	Sosyal ve Duygusal Gelişim	Öz Bakım Becerileri
.... / / 20....					
.... / / 20....					
.... / / 20....					
.... / / 20....					
Görüş ve Öneriler					

Ek 2

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI OKUL ÖNCESİ EĞİTİM PROGRAMI GELİŞİM RAPORU

Sayın Öğretmen,

Gelişim raporu çocukların aşağıda belirtilen alanlardaki gelişimlerine ilişkin gözlemlerinizi kaydetmeniz amacıyla hazırlanmıştır. Bu rapor, her dönemin sonunda her çocuk için doldurulacaktır. Raporun bilgi verici olması, sizin çocukları ayrıntılı olarak gözlemiş ve “Gelişim Gözlem Formu - EK 1”na kaydetmiş olmanıza bağlıdır.

Raporu oluştururken çocuğun olumlu özelliklerini öne çıkaran ifadelerle başlayınız. Öncelikle çocukların beklenen düzeyde gösterdikleri becerileri, daha sonra ise geliştirilmesi gereken becerilerini yazınız.

Bu amaçla çocuklar için doldurduğunuz. Gelişim Gözlem Formlarında yer alan bilgilerden yararlanınız. Bu bilgiler doğrultusunda görüş ve önerilerinizi de yazınız.

Okul Adı :

Öğretmenin Adı ve Soyadı :

Rapor Tarihi : ... / ... / 20 ..

Çocuğun Adı ve Soyadı :

Çocuğun Doğum Tarihi : ... / ... / 20. ...

Cinsiyeti :

Okula Başlama Tarihi : ... / ... / 20. ...

Motor Gelişim:

Bilişsel Gelişim:

Dil Gelişimi:

Sosyal ve Duygusal Gelişim:

Öz bakım Becerileri:

Görüş ve Öneriler:

Ek 3

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI OKUL ÖNCESİ EĞİTİM PROGRAMI AYLIK EĞİTİM PLANI FORMATI

Okul Adı :
Tarih :/...../.....
Yaş Grubu (Ay) :
Öğretmen Adı :

AYLAR	KAZANIMLAR VE GÖSTERGELERİ Çocukların gelişimsel özellikleri göz önünde bulundurularak o ay içinde ulaşılması beklenen kazanımlar ile göstergeleri her bir gelişim alanından seçilerek eğitim programındaki gelişim alanı adı ile açık olarak yazılır.		
	KAVRAMLAR O ay için belirlenen kazanımlarla ilişkilendirilecek kavramlar seçilerek kategorileri ile birlikte yazılır. Gerekli durumlarda kavram listesine yeni kavramlar eklenir.		
	BELİRLİ GÜN VE HAFTALAR	ALAN GEZİLERİ	AİLE KATILIMI
	Belirli gün ve haftalar listesinden o ay için uygun olan belirli gün ve haftalar belirlenerek yazılır.	O ay için belirlenen kazanımlara uygun olarak yapılacak gezi gözlem etkinlikleri yazılır.	O ay için belirlenen kazanımlara göre evde ve okulda ailelerle birlikte yapılacak etkinlikler yazılır.
DEĞERLENDİRME Çocuklar , ay sonunda “Gelişim Gözlem Formu” na kaydedilen gözlemler dikkate alınarak genel olarak değerlendirilir. Program , kazanım ve göstergeler, materyaller, kavramlar, aile katılımı, uyarlamalar gibi tüm boyutlarıyla incelenir ve günlük eğitim akışlarındaki değerlendirmeler de dikkate alınarak sonuçlar genel ifadelerle bu bölüme kaydedilir. Öğretmen , o ay planladığı programın tüm boyutlarını dikkate alarak kendini değerlendirir. Bu değerlendirmeler sonucunda sonraki ay için alınacak kazanım ve göstergeler belirlenir ve bir sonraki ayın planına kaydedilir. O ayda kullanılması gereken formlar bu bölümde belirtilir*.			

*Eğitim yılı boyunca her çocuk için “Gelişim Gözlem Formu” doldurulur. Eylül ayında “Okul Tanıtım ve Aile Tanıma Dosyasında Bulunan Formlar”, “Aile Eğitimi İhtiyaç Belirleme Formu” ve “Aile Katılımı Tercih Formu” uygulanır. Her dönemin sonunda her çocuk için “Gelişim Raporu” doldurulur.

Öğretmen İmza

Okul Müdürü İmza

Ek 4

**MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI OKUL ÖNCESİ EĞİTİM PROGRAMI
ETKİNLİK PLANI FORMATI
(Etkinlik Adı)**

Etkinlik Türü :..... (Uygulama Şekli)
Yaş Grubu : Ay

KAZANIMLAR VE GÖSTERGELERİ

Çocukların gelişimsel özellikleri göz önünde bulundurularak belirlenen ve o ay içinde ulaşılması beklenen kazanımlar arasından o gün için seçilmiş kazanımlar ile göstergeleri eğitim programındaki gelişim alanı adı ile beraber açık olarak yazılır

ÖĞRENME SÜRECİ

Öğrenme süreci belirlenen kazanımlara yönelik olarak açıklanırken;

- Eğitim ortamının nasıl düzenleneceği yazılır.
- Çocukların nasıl yönlendirileceği açıklanır.
- Materyallerin nasıl kullanılacağı yazılır.
- Öğretmenin ve çocuğun süreçteki rolü belirtilir.
- Çocuklarla birlikte değerlendirme yapmak üzere öğrenme süreci toparlanır.

MATERYALLER

Öğrenme sürecinde kullanılacak olan materyaller yazılır.

SÖZCÜKLER

Öğrenme sürecinde sözcük dağarcığını zenginleştirecek yeni sözcükler yazılır.

KAVRAMLAR

Öğrenme sürecinde ele alınacak yeni kavramlar kategorileri ile birlikte yazılır.

AİLE KATILIMI (*)

- Ailelerin yapabilecekleri destekleyici etkinlik önerileri yazılır.

(*) Her etkinlik için aile katılımı düzenlenmesi gerekmeyebilir.

DEĞERLENDİRME

Etkinlik sonunda çocuklara aşağıdaki türlerde sorular yöneltilir;

- Etkinliğin süreç olarak gözden geçirilmesini sağlayıcı sorular sorulur (Betimleyici Sorular).
- Çocuğun etkinlikle ilgili yaşantı ve duygularını paylaşmasına fırsat verilir (Duyuşsal Sorular).
- O gün için alınan kazanım ve göstergelere ilişkin açık uçlu sorular sorulur (Kazanımlara Yönelik Sorular).
- Öğrenmelerinin kalıcılığının sağlanması amacıyla çocuklara etkinlikte yaşadıkları ile kendi yaşantıları arasında ilişki kurabilmeleri için sorular sorulur. (Yaşamla İlişkilendirme Soruları).

Değerlendirme, farklı şekillerde de yapılabilir;

- Çalışma sayfaları/bellek kartları geliştirilip kullanılabilir.
- Resim yapılabilir, afiş/poster hazırlanabilir, etkinlikle ilgili çekilen fotoğraflar çocuklarla incelenebilir.
- Çocuklar etkinlikle ilgili konuşabilir, birbirlerine sunum yapabilirler.
- Sergiler düzenleyebilirler.

UYARLAMA

- Sınıfta özel gereksinimli çocuk bulunduğu (teşhisi konmuş olan) etkinliğin materyal, yöntem, teknik ve öğrenme sürecinde yapılması gereken düzenlemeler yazılır.

Ek 5**MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI OKUL ÖNCESİ EĞİTİM PROGRAMI
KAVRAMLARA AYLIK EĞİTİM PLANLARINDA YER VERME DURUMU ÇİZELGESİ****Okul:
Öğretmen:
Grup:**

KATEGORİLER	KAVRAMLAR*	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	
RENK	<i>Öğretmen ele aldığı renk ve renk tonlarını aylara göre kaydeder</i>											
GEOMETRİK ŞEKİL	Daire											
	Çember											
	Üçgen											
	Kare											
	Dikdörtgen											
	Elips											
	Kenar											
Köşe												
BOYUT	Büyük-Orta-Küçük											
	İnce-Kalın											
	Uzun-Kısa											
	Geniş-Dar											
MİKTAR	Az-Çok											
	Ağır-Hafif											
	Boş-Dolu											
	Tek-Çift											
	Yarım-Tam											

	Eşit												
	Kalabalık-Tenha												
	Parça-Bütün												
	Para												
YÖN/ MEKÂNDA KONUM	Ön-Arka												
	Yukarı-Aşağı												
	İleri-Geri												
	Sağ- Sol												
	Önünde-Arkasında												
	Alt-Üst-Orta												
	Altında-Ortasında-Üstünde												
	Arasında												
	Yanında												
	Yukarıda-Aşağıda												
	İç-Dış												
	İçinde-Dışında												
	İçeri-Dışarı												
	Uzak-Yakın												
Alçak-Yüksek													
Sağında-Solunda													
SAYI / SAYMA	1-20 arası sayılar												
	Sıfır												
	İlk-Orta-Son												
	Önceki-sonraki												
	Sıra sayısı (birinci-ikinci...)												
DUYU	Tatlı												
	Tuzlu												
	Acı												
	Ekşi												

	Sıcak-Soğuk-Ilık												
	Sert-Yumuşak												
	Kaygan-Pütürlü												
	Tüylü-Tüysüz												
	Islak-Kuru												
	Sivri-Küt												
	Kokulu-Kokusuz												
	Parlak-Mat												
	Taze-Bayat												
	Sesli-Sessiz												
DUYGU	Mutlu												
	Üzgün												
	Kızgın												
	Korkmuş												
	Şaşkın												
ZİT	Aynı-Farklı-Benzer												
	Açık-Kapalı												
	Hızlı-Yavaş												
	Canlı-Cansız												
	Hareketli-Hareketsiz												
	Kolay-Zor												
	Karanlık-Aydınlık												
	Ters-Düz												
	Düzenli-Dağınık												
	Eski-Yeni												
	Başlangıç-Bitiş												
	Kirli-Temiz												
	Aç-Tok												
	Düz-Eğri												
Güzel-Çirkin													
Doğru-Yanlış													

	Şişman-Zayıf											
	Yaşlı-Genç											
	Derin-Sığ											
	Açık-Koyu											
ZAMAN	Önce-Şimdi-Sonra											
	Sabah-Öğle-Akşam											
	Dün-Bugün-Yarın											
	Gece-Gündüz											
KAVRAM EKLENEBİLİR												

**Kavramlar belirli kategoriler altında verilmiştir. Ancak bazı kavramlar farklı kategoriler altında da ele alınabilir.*

**İkili-üçlü gruplar halinde yazılmış olan kavramlar tek tek ele alınacak ise alındığı ayın kutucuğuna kaydedilir.*

Ek 6.**MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI OKUL ÖNCESİ EĞİTİM PROGRAMI
MOTOR GELİŞİM KAZANIM VE GÖSTERGELERİNE AYLIK EĞİTİM PLANLARINDA YER VERME DURUMU ÇİZELGESİ**

Okul:
Öğretmen:
Grup
:

		AYLAR																			
		Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran										
MOTOR GELİŞİM	KAZANIMLAR VE GÖSTERGELERİ																				
	Kazanım 1: Yer değiştirme hareketleri yapar.																				
	Göstergeleri:																				
	Isınma ve soğuma hareketlerini bir rehber eşliğinde yapar.																				
	Yönergeler doğrultusunda yürür.																				
	Yönergeler doğrultusunda koşar.																				
	Belli bir yükseklikten atlar.																				
	Belli bir yüksekliğe zıplar.																				
	Belli bir yüksekliğe tırmanır.																				
	Tırmanılan yükseklikten iner.																				
	Engelin üzerinden atlar.																				
	Koşarak bir engel üzerinden atlar.																				
	Çift ayak sıçrayarak belirli mesafe ilerler.																				
	Tek ayak sıçrayarak belirli mesafe ilerler.																				
	Belirlenen mesafede yuvarlanır.																				
	Belirlenen noktadan çift ayakla ileriye doğru atlar.																				
	Kayma adımı yaparak belirli mesafede ilerler.																				
	Galop yaparak belirli mesafede ilerler.																				
Sekerek belirli mesafede ilerler.																					
Öne yuvarlanır.																					

Kazanım 2: Denge hareketleri yapar.**Göstergeleri:**

Ağırlığını bir noktadan diğerine aktarır.										
Atlama ile ilgili denge hareketlerini yapar.										
Konma ile ilgili denge hareketlerini yapar.										
Başlama ile ilgili denge hareketlerini yapar.										
Durma ile ilgili denge hareketlerini yapar.										
Tek ayak üzerinde durur.										
Tek ayak üzerinde sıçrar.										
Bireysel ve eşli olarak denge hareketleri yapar.										
Çizgi üzerinde yönergeler doğrultusunda yürür.										
Denge tahtası üzerinde yönergeler doğrultusunda yürür.										

Kazanım 3: Nesne kontrolü gerektiren hareketleri yapar.**Göstergeleri:**

Bireysel ve eşli olarak nesnelere kontrol eder.										
Küçük top ile omuz üzerinden atış yapar.										
Atılan topu elleri ile tutar.										
Koşarak duran topa ayakla vurur.										
Küçük topu tek elle yerden yuvarlar.										
Raket/sopa ile sabit topa vurur.										
Topu olduğu yerde ritmik olarak sektirir.										
Farklı boyut ve ağırlıktaki nesnelere hedefe atar.										
İp atlar.										

Kazanım 4: Küçük kas kullanımı gerektiren hareketleri yapar.**Göstergeleri:**

Nesneleri toplar.											
Nesneleri kaptan kaba boşaltır.											
Nesneleri üst üste dizer.											
Nesneleri yan yana dizer.											
Nesneleri iç içe dizer.											
Nesneleri takar.											
Nesneleri çıkarır.											
Nesneleri ipe vb. dizer.											
Nesneleri değişik malzemelerle bağlar.											
Nesneleri yeni şekiller oluşturacak biçimde bir araya getirir.											
Malzemeleri keser.											
Malzemeleri yapıştırır.											
Malzemeleri değişik şekillerde katlar.											
Değişik malzemeler kullanarak resim yapar.											
Nesneleri kopartır/yırtar.											
Nesneleri sıkar.											
Nesneleri çeker/gerer.											
Nesneleri açar/kapar.											
Malzemelere elleriyle şekil verir.											
Malzemelere araç kullanarak şekil verir.											
Kalemi doğru tutar.											
Kalem kontrolünü sağlar.											
Çizgileri istenilen nitelikte çizer.											

Kazanım 5: Müzik ve ritim eşliğinde hareket eder.										
Göstergeleri:										
Bedenini kullanarak ritim çalışması yapar.										
Nesneleri kullanarak ritim çalışması yapar.										
Vurmalı çalgıları kullanarak ritim çalışması yapar.										
Basit dans adımlarını yapar.										
Müzik ve ritim eşliğinde dans eder.										
Müzik ve ritim eşliğinde çeşitli hareketleri ardı ardına yapar.										

Ek 7**MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI OKUL ÖNCESİ EĞİTİM PROGRAMI
KAPSAMINDA ELE ALINMASI ÖNERİLEN
BELİRLİ GÜN VE HAFTALAR (*) (**)**

İlköğretim Haftası	Eylül ayının üçüncü haftası
Hayvanları Koruma Günü	4 Ekim
Dünya Çocuk Günü	Ekim ayının ilk pazartesi günü
Cumhuriyet Bayramı	29 Ekim
Kızılay Haftası	29 Ekim- 4 Kasım
Atatürk Haftası	10-16 Kasım
Öğretmenler Günü	24 Kasım
İnsan Hakları ve Demokrasi Haftası	10 Aralık gününü içine alan hafta
Yeni yıl	31 Aralık-1 Ocak
Enerji Tasarrufu Haftası	Ocak ayının ikinci haftası
Orman Haftası	21-26 Mart
Dünya Tiyatrolar Günü	27 Mart
Kütüphane Haftası	Mart ayının son pazartesi günü
Dünya Kitap Günü	23 Nisan gününü içine alan hafta
Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı	23 Nisan
Trafik ve İlk Yardım Haftası	Mayıs ayının ilk haftası
Anneler Günü	Mayıs ayının ikinci pazar günü
Engelliler Haftası	10-16 Mayıs
Müzeler Haftası	18-24 Mayıs
Çevre Koruma Haftası	Haziran ayının ikinci haftası
Babalar Günü	Haziran ayının üçüncü pazar günü

(*) Milli Eğitim Bakanlığı, Eylül -2005 Tarih ve 2576 Sayılı Tebliğler Dergisi'nde yayımlanan "Belirli Gün ve Haftalar" çizelgesinden seçilmiştir.

(**) Bu çizelgede yer almayan Mahalli Kurtuluş Günleri ve Atatürk Günleri ile Tarihi Günler (gerçekleştiği tarihlerde) belirli gün ve haftalar listesine eklenebilir.

Ek 8

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI OKUL ÖNCESİ EĞİTİM PROGRAMI YARIM GÜNLÜK EĞİTİM AKIŞI

Okul Adı :
Tarih : .../.../.....
Yaş Grubu (Ay) :
Öğretmen Adı :

➤ Güne Başlama Zamanı

Günün bu ilk etkinliği, çocukların gün içerisinde yapılacak etkinliklere uyumunu sağlamak amacı ile sohbet edildiği, o gün yapılacak olan etkinlikler, öğrenme merkezleri hakkında bilgi verildiği ve çocukların hangi öğrenme merkezlerinde oynayacaklarına karar verdikleri zaman aralığıdır. Bu sürecin sonunda çocuklar öğrenme merkezlerinde oyuna başlarlar.

(Ancak gün, her zaman böyle devam etmeyebilir. Açık havada oynamak, o gün yapılacak eğitimle ilgili olarak alan gezisine çıkmak, müze ziyaretine gitmek, sabah yürüyüşü yapmak da güne başlama zamanının ardından yapılabilecek farklı etkinliklerdir)

➤ Oyun Zamanı

Öğrenme merkezlerinde/açık havada oyun.

➤ Kahvaltı, Temizlik

➤ Etkinlik Zamanı

Bu sürede Türkçe, Müzik, Matematik, Drama, Oyun, Fen, Hareket, Okuma Yazmaya Hazırlık ve Sanat etkinliklerinden birisi veya birkaçı yapılabilir veya alan gezisine çıkılabilir.

Etkinlikler tek başına veya bütünleştirilmiş olarak planlanabilir. Büyük grup halinde, küçük gruplar halinde veya bireysel etkinlikler olarak uygulanabilir.

O gün bu etkinliklerden hangisinin/hangilerinin yapılacağına grubun gereksinimine, belirlenen kazanımlara ve ayrılan süreye göre karar verilmelidir.

Etkinlik uygulamaları sınıf içinde olduğu kadar açık havada da yapılmalıdır.

➤ Günü Değerlendirme Zamanı

Çocukların günlerini planlamaları, planladıklarını uygulamaları ve gün sonunda da yaptıklarını değerlendirmeyi öğrenmeleri önemli bir kazanımdır. Bu nedenle, günün sonunda yine bütün grup bir araya toplanır ve günün değerlendirilmesi amaçlı sohbet edilir. Açık uçlu sorular aracılığıyla, hangi öğrenme merkezlerinde ne tür oyunlar oynadıkları, büyük veya küçük grup etkinlikleri, ortam ve materyaller gibi konularda çocukların günü değerlendirmesine olanak tanınır. O gün yapılan etkinliklerin değerlendirme bölümüne kaydedilmiş olan değerlendirme süreci (Açık uçlu sorular sormak, o gün ele alınan kavramların öğrenilme durumu ile kazanımlara ulaşılma durumunu değerlendirme amaçlı çalışma sayfaları, kavram oyunları veya kavram materyalleri kullanmak gibi) izlenerek etkinlikler değerlendirilir. Gerekli durumlarda resim yapılabilir, afiş/poster/grafik/hazırlanabilir, etkinliklerle ilgili çekilen fotoğraflar çocuklarla incelenebilir. Çocuklar etkinlikle ilgili konuşabilir, birbirlerine sunum yapabilirler. Sergiler ve sosyal sorumluluk projeleri düzenleyebilirler.

Ardından ertesi gün yapılabilecek etkinlikler hakkında konuşulur, evde yapılacak bir çalışma, okula getirilecek bir materyal veya gidilecek bir gezi gibi konularda hatırlatma yapılır. Ayrıca o güne

ait paylaşmak istedikleri mutlu ya da üzücü bir olayın olup olmadığı veya örnek davranış gösteren çocuklar hakkında konuşulabilir. Gerektiğinde gün içinde de bu değerlendirme sürecine yer verilebilir.

Öğretmen, her gün, günü değerlendirme zamanında bir sonraki günün eğitim sürecinde neler yapmak istediklerini çocuklara sorarak onların planlama sürecine de aktif katılımına özen göstermelidir.

Öğretmen, her günün sonunda, o günü değerlendirme zamanında yaptığı çalışmaların sonuçlarını çocuk, program ve öğretmen boyutlarında ele alarak bu bölüme yazmalıdır.

➤ **Eve Gidiş**

İlgili hazırlıklar tamamlanır ve çocuklarla vedalaşılır.

Öğretmen İmza:

Okul Müdürü İmza:

Ek 9

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI OKUL ÖNCESİ EĞİTİM PROGRAMI TAM GÜNLÜK EĞİTİM AKIŞI

Okul Adı :
Tarih :/...../.....
Yaş Grubu (Ay) :
Öğretmen Adı :

➤ Güne Başlama Zamanı

Günün bu ilk etkinliği, çocukların gün içerisinde yapılacak etkinliklere uyumunu sağlamak amacı ile sohbet edildiği, o gün yapılacak olan etkinlikler, öğrenme merkezleri hakkında bilgi verildiği ve çocukların hangi öğrenme merkezlerinde oynayacaklarına karar verdikleri zaman aralığıdır. Bu sürecin sonunda çocuklar öğrenme merkezlerinde oyuna başlarlar.

(Ancak gün, her zaman böyle devam etmeyebilir. Açık havada oynamak, o gün yapılacak eğitimle ilgili olarak alan gezisine çıkmak, müze ziyaretine gitmek veya sabah yürüyüşü yapmak güne başlama zamanının ardından yapılabilecek farklı etkinliklerdendir).

➤ Oyun Zamanı

Öğrenme merkezlerinde/açık havada oyun.

➤ Kahvaltı, Temizlik

➤ Etkinlik Zamanı

Bu sürede Türkçe, Müzik, Matematik, Drama, Oyun, Fen, Hareket, Okuma Yazmaya Hazırlık ve Sanat etkinliklerinden birisi veya birkaçı yapılabilir veya alan gezisine çıkılabilir.

Etkinlikler tek başına veya bütünleştirilmiş olarak planlanabilir. Büyük grup halinde, küçük gruplar halinde veya bireysel etkinlikler olarak uygulanabilir.

O gün bu etkinliklerden hangisinin/hangilerinin yapılacağına grubun gereksinimine, belirlenen kazanımlara ve ayrılan süreye göre karar verilmelidir.

Etkinlik uygulamaları sınıf içinde olduğu kadar açık havada da yapılmalıdır.

➤ Öğle Yemeği, Temizlik

➤ Dinlenme

Öğrencilerin yaş grubuna ve gereksinimlerine göre süresi değişebilen, çocukların kendi tercih ettikleri sakin etkinliklerle (kitap inceleme, resim yapma, dinlenme, dinlendirici bir müzik dinleme vb.) vakit geçirebilecekleri bir zaman aralığıdır. Daha küçük yaş grubu için özel bir mekân ve malzemeler gerekebilir.

➤ Kahvaltı, Temizlik

➤ Etkinlik Zamanı

Bu sürede Türkçe, Müzik, Matematik, Drama, Oyun, Fen, Hareket, Okuma Yazmaya Hazırlık ve Sanat etkinliklerinden birisi veya birkaçı yapılabilir veya alan gezisine çıkılabilir.

Etkinlikler tek başına veya bütünleştirilmiş olarak planlanabilir. Büyük grup halinde, küçük gruplar halinde veya bireysel etkinlikler olarak uygulanabilir.

O gün bu etkinliklerden hangisinin/hangilerinin yapılacağına grubun gereksinimine, belirlenen kazanımlara ve ayrılan süreye göre karar verilmelidir.

Etkinlik uygulamaları sınıf içinde olduğu kadar açık havada da yapılmalıdır.

➤ **Oyun Zamanı**

Öğrenme merkezlerinde/açık havada oyun.

➤ **Günü Değerlendirme Zamanı**

Çocukların günlerini planlamaları, planladıklarını uygulamaları ve gün sonunda da yaptıklarını değerlendirmeyi öğrenmeleri önemli bir kazanımdır. Bu nedenle, günün sonunda yine bütün grup bir araya toplanır ve günün değerlendirilmesi amaçlı sohbet edilir. Açık uçlu sorular aracılığıyla, hangi öğrenme merkezlerinde ne tür oyunlar oynadıkları, büyük veya küçük grup etkinlikleri, ortam ve materyaller gibi konularda çocukların günü değerlendirmesine olanak tanınır. O gün yapılan etkinliklerin değerlendirme bölümüne kaydedilmiş olan değerlendirme süreci (Açık uçlu sorular sormak, o gün ele alınan kavramların öğrenilme durumu ile kazanımlara ulaşılma durumunu değerlendirme amaçlı çalışma sayfaları, kavram oyunları veya kavram materyalleri kullanmak gibi) izlenerek etkinlikler değerlendirilir. Gerekli durumlarda resim yapılabilir, afiş/poster/grafik/hazırlanabilir, etkinliklerle ilgili çekilen fotoğraflar çocuklarla incelenebilir. Çocuklar etkinlikle ilgili konuşabilir, birbirlerine sunum yapabilirler. Sergiler ve sosyal sorumluluk projeleri düzenleyebilirler.

Ardından ertesi gün yapılabilecek etkinlikler hakkında konuşulur, evde yapılacak bir çalışma, okula getirilecek bir materyal veya gidilecek bir gezi gibi konularda hatırlatma yapılır. Ayrıca o güne ait paylaşmak istedikleri mutlu ya da üzücü bir olayın olup olmadığı veya örnek davranış gösteren çocuklar hakkında konuşulabilir. Gerektiğinde gün içinde de bu değerlendirme sürecine yer verilebilir.

Öğretmen, her gün, günü değerlendirme zamanında bir sonraki günün eğitim sürecinde neler yapmak istediklerini çocuklara sorarak onların planlama sürecine de aktif katılımına özen göstermelidir.

Öğretmen, her günün sonunda, o günü değerlendirme zamanında yaptığı çalışmaların sonuçlarını çocuk, program ve öğretmen boyutlarında ele alarak bu bölüme yazmalıdır.

➤ **Eve Gidiş**

İlgili hazırlıklar tamamlanır ve çocuklarla vedalaşılır.

Öğretmen İmza:

Okul Müdürü İmza:

Ek 10

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI OKUL ÖNCESİ EĞİTİM PROGRAMI ÖRNEK YARIM GÜNLÜK EĞİTİM AKIŞI

Okul Adı :

Tarih : .../.../.....

Yaş Grubu (Ay) :

Öğretmen Adı :

➤ **Güne Başlama Zamanı**

➤ **Oyun Zamanı**

Açık havada oyun.

➤ **Kahvaltı, Temizlik**

➤ **Etkinlik Zamanı**

“Bil bakalım Hangi Top” isimli bütünleştirilmiş hareket ve matematik etkinliği.

➤ **Günü Değerlendirme Zamanı**

(Bu bölüme gün bittikten sonra günün bu saatinde yapılanlar üç boyut altında toplanarak yazılır)

➤ **Eve Gidiş**

Öğretmen İmza

Okul Müdürü İmza